

Socialutskottets betänkande 2025/26:SoU15

Stöd till personer med funktionsnedsättning

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena handlar bl.a. om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, insatsen ledsagning för personer med synnedsättning samt välfärdsbrott och fusk inom personlig assistans.

I betänkandet finns 13 reservationer (S, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

131 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	7
Utskottets överväganden	8
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning	8
Utskottets ställningstagande	11
Stöd till personer med funktionsnedsättning	12
Utskottets ställningstagande	39
Hjälpmedel m.m.	42
Utskottets ställningstagande	45
Motioner som bereds förenklat	45
Utskottets ställningstagande	45
Reservationer	46
1. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, punkt 1 (V, C, MP)	46
2. Utredning om grundläggande behov och genomförande av Huvudmannaskapsutredningens förslag, punkt 2 (S, V, C, MP)	47
3. Uppräkning av assistansersättningen, punkt 3 (S, V, C, MP)	48
4. Insatsen ledsagning för personer med synnedsättning, punkt 4 (S, V, C, MP)	48
5. Rätten till personlig assistans vid högre studier, punkt 5 (C)	49
6. Olika frågor om insatser enligt LSS, punkt 6 (V)	50
7. LSS-inspektion, punkt 7 (V, MP)	50
8. Återkrav inom personlig assistans, punkt 8 (V, C, MP)	51
9. Valfärdsbrott och fusk inom personlig assistans m.m., punkt 9 (MP)	51
10. LSS-boenden, daglig verksamhet och ekonomisk trygghet, punkt 10 (V)	52
11. LSS-boenden, daglig verksamhet och ekonomisk trygghet, punkt 10 (C)	53
12. Stöd enligt bl.a. socialtjänstlagen, punkt 11 (V)	54
13. En ny hjälpmedelsutredning m.m., punkt 12 (S, V, C)	54
Särskilt yttrande	56
Insatsen ledsagning för personer med synnedsättning, punkt 4 (SD)	56
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	57
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	57
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	72

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

1. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:877 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:1586 av Malin Danielsson (L),

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 1,

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 64,

2025/26:3527 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 1 och

2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 12.

Reservation 1 (V, C, MP)

Stöd till personer med funktionsnedsättning

2. Utredning om grundläggande behov och genomförande av Huvudmannaskapsutredningens förslag

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:712 av Malin Danielsson (L),

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 24 och 25,

2025/26:2915 av Lars Beckman (M),

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 60 och 61,

2025/26:3205 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 3 och

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkandena 167 och 168.

Reservation 2 (S, V, C, MP)

3. Uppräkning av assistansersättningen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3017 av Dan Hovskär (KD),

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 70,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 4 och

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 169.

Reservation 3 (S, V, C, MP)

4. Insatsen ledsagning för personer med synnedsättning

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:912 av Ida Karkiainen (S),

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 27,

2025/26:3139 av Malin Danielsson (L),

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 69,
2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 13 och
2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 174.

Reservation 4 (S, V, C, MP)

5. Rätten till personlig assistans vid högre studier

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1961 av Mattias Vepsä m.fl. (S) och

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 62.

Reservation 5 (C)

6. Olika frågor om insatser enligt LSS

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 33, 34, 36 och 37
samt

2025/26:3108 av Dan Hovskär (KD).

Reservation 6 (V)

7. LSS-inspektion

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 41 och

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 12.

Reservation 7 (V, MP)

8. Återkrav inom personlig assistans

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 63,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 11 och

2025/26:3767 av Lina Nordquist och Malin Danielsson (båda L) yrkande
2.

Reservation 8 (V, C, MP)

9. Välfärdsbrott och fusk inom personlig assistans m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:26 av Josef Fransson (SD),

2025/26:132 av Josef Fransson (SD),

2025/26:2217 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2 och

2025/26:3585 av Markus Wiechel och Katja Nyberg (båda SD) yrkande
2.

Reservation 9 (MP)

10. LSS-boenden, daglig verksamhet och ekonomisk trygghet

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 1,
2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 30, 31 och 42 samt
2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 65.

Reservation 10 (V)

Reservation 11 (C)

11. Stöd enligt bl.a. socialtjänstlagen

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 40 och 51 samt
2025/26:3019 av Dan Hovskär (KD).

Reservation 12 (V)

Hjälpmedel m.m.

12. En ny hjälpmedelsutredning m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:906 av Alexandra Völker och Linnéa Wickman (båda S),
2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 14,
2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 75,
2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 13 och
2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 176.

Reservation 13 (S, V, C)

13. Nationella strategier och riktlinjer

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:1631 av Jessica Rodén och Louise Thunström (båda S) yrkande 3,
2025/26:2197 av Crister Carlsson (M),
2025/26:3009 av Dan Hovskär (KD) och
2025/26:3107 av Magnus Berntsson (KD).

Motioner som bereds förenklat

14. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 26 februari 2026

På socialutskottets vägnar

Christian Carlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christian Carlsson (KD), Fredrik Lundh Sammeli (S), Jessica Stegrud (SD), Noria Manouchi (M), Karin Sundin (S), Carita Boulwén (SD), Mikael Dahlqvist (S), Malin Höglund (M), Anna Vikström (S), Leonid Yurkovskiy (SD), Thomas Ragnarsson (M), Christofer Bergenblock (C), Mona Olin (SD), Nils Seye Larsen (MP), Agneta Nilsson (S), Maj Karlsson (V) och Jakob Olofsgård (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 131 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Motionsyrkandena handlar bl.a. om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, insatsen ledsagning för personer med synnedsättning samt välfärdsbrott och fusk inom personlig assistans. Av dessa behandlas ca 70 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Förslagen i motionerna finns i bilaga 1. I bilaga 2 finns en förteckning över de motionsförslag som behandlas i förenklad ordning.

Vid sammanträdet den 18 november 2025 lämnade socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M) information om bl.a. indexering av schablonbeloppet vid assistansersättning.

Vid sammanträdet den 9 december 2025 lämnade Försäkringskassans generaldirektör Nils Öberg med medarbetare information om hur handläggningen av återkrav ser ut när det gäller den personliga assistansen.

Vid sammanträdet den 27 januari 2026 lämnade socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M) information om ledsagning för personer med synnedsättning.

Vid sammanträdet den 29 januari 2026 lämnade företrädare för Myndigheten för delaktighet (MFD) information om förslaget till en nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken 2026–2031 som överlämnades till regeringen den 1 december 2025.

Utskottets överväganden

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Jämför reservation 1 (V, C, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda hur FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning kan inkorporeras i svensk lagstiftning och hur en tillräcklig finansiering kan garanteras.

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 64 föreslås ett tillkännagivande om att utreda behovet av och tillvägagångssätt för att göra funktionsrättskonventionen (CRPD) till svensk lag.

I kommittémotion 2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att utreda om, och i sådana fall hur, funktionsrättskonventionen kan införlivas i svensk rätt.

I kommittémotion 2025/26:3527 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning i syfte att göra funktionsrättskonventionen till svensk lag.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att ge regeringen i uppdrag att utreda hur funktionsrättskonventionen kan bli till lag.

I motion 2025/26:877 av Magnus Manhammar (S) föreslås ett tillkännagivande om att göra funktionsrättskonventionen till lag.

I motion 2025/26:1586 av Malin Danielsson (L) föreslås ett tillkännagivande om att utreda att göra funktionsrättskonventionen till svensk lag.

Bakgrund

Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolicen

Funktionshinderspolicen omfattar det mål för och den inriktning av funktionshinderspolicen som anges i propositionen Nationellt mål och inriktning för funktionshinderspolicen (prop. 2016/17:188, bet. 2017/18:SoU5, rskr. 2017/18:86).

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Genomförandet av funktionshinderspolitiken ska inriktas mot följande områden:

- principen om universell utformning
- befintliga brister i tillgängligheten
- individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- förebyggande och motverkande av diskriminering.

Pågående arbete

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

År 2008 ratificerade Sverige FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och dess fakultativa protokoll. Konventionen skapar inte i sig några nya rättigheter utan tydliggör mänskliga rättigheter i relation till personer med funktionsnedsättning.

Syftet med konventionen är att främja, skydda och säkerställa det fulla och lika åtnjutandet av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning samt att främja respekten för deras inneboende värde. Personer med funktionsnedsättning innefattar bl.a. personer med varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar, vilka i samspel med olika hinder kan motverka att de kan delta fullt ut i samhället på lika villkor som andra.

Av konventionen följer att varje konventionsstat återkommande ska lämna en rapport till FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning om de åtgärder som staten vidtagit för att uppfylla sina skyldigheter enligt konventionen. Sverige lämnade sin kombinerade andra och tredje rapport till kommittén i november 2019.

I mars 2024 lämnade kommittén sina sammanfattande slutsatser och rekommendationer till Sverige (United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities, CRPD/C/SWE/CO/2–3). Rekommendationerna omfattar ett flertal politikområden och pekar ut brister när det gäller t.ex. diskriminering, tillgänglighet eller otillräckligt stöd inom exempelvis utbildning, arbetsmarknad, krisberedskap och rättsväsen. Kommittén rekommenderar bl.a. Sverige att se över konventionens ställning i rättsordningen och i det sammanhanget fullständigt införliva den med den nationella rätten, i enlighet med vad kommittén rekommenderade i sina tidigare sammanfattande kommentarer (Kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning – Sammanfattande kommentarer avseende Sveriges kombinerade andra

och tredje periodiska rapport – Svensk översättning, Myndigheten för delaktighet, 2024).

Regeringen har gett Myndigheten för delaktighet (MFD) i uppdrag att informera berörda myndigheter, regioner, kommuner, det civila samhället samt andra relevanta aktörer om de rekommendationer som FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning har lämnat till Sverige (S2024/01020). Myndigheten ska även hämta in berörda aktörers bedömning av vad rekommendationerna kan innebära för respektive aktör utifrån ett nationellt sammanhang. Uppdraget ska genomföras i samarbete med relevanta aktörer samt i dialog med funktionshindersorganisationerna. MFD redovisade uppdraget för regeringen i februari 2026 (Slutredovisning av uppdraget att informera och inhämta synpunkter om FN-kommitténs rekommendationer till Sverige, rapport nr 2026:5). I rapporten anför MFD bl.a. att myndigheten ser ett behov av en samlad översyn av svensk lagstiftning i förhållande till konventionen. MFD bedömer också att det behövs en långsiktig satsning på kunskap om konventionen och att arbetet med aktiv involvering behöver stärkas och bli en del av den ordinarie styrningen och uppföljningen. MFD bedömer slutligen att uppföljningen av funktionshinderspolitiken behöver utvecklas så att alla delar av konventionen kan följas upp över tid.

Av budgetpropositionen för 2026 framgår att regeringen under 2026 har för avsikt att fortsätta hanteringen av rekommendationerna med utgångspunkt från slutrapporten samt det pågående interna arbetet med rekommendationerna inom Regeringskansliet (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9 s. 123).

MFD fick i regleringsbrevet för budgetåret 2026 (S2025/02147 [delvis]) i uppdrag att, i dialog med funktionshindersorganisationerna, se över den svenska översättningen av de rekommendationer som Sverige tog emot i mars 2024 från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD/C/SWE/CO/2–3). Myndigheten ska senast den 5 juni 2026 lämna ett förslag på nödvändiga rättelser till Socialdepartementet.

Ny nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken

I MFD:s regleringsbrev för budgetåret 2025 fick myndigheten bl.a. i uppdrag att ta fram och redovisa ett förslag till en nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken (S2024/02156 [delvis]). Myndigheten skulle, med utgångspunkt i uppdraget om en strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken (S2021/06595), hämta in underlag från de myndigheter som omfattas av uppdraget.

Den 1 december 2025 överlämnade MFD förslaget till en nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken 2026–2031 (När delaktighet blir verklighet – Förslag till nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken 2026–2031). Förslaget till handlingsplan beskriver hur olika aktörer kan bidra till jämlika levnadsvillkor och ökad delaktighet.

Handlingsplanen består av 119 åtgärder som syftar till att stärka delaktighet, tillgänglighet och jämlika levnadsvillkor i samhället. Åtgärderna utgår

från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och bidrar till att genomföra FN-kommitténs rekommendationer till Sverige.

Handlingsplanen innehåller åtgärder inom 13 prioriterade samhällsområden, bl.a.

- byggd miljö och samhällsplanering
- transport
- digitalisering
- hälsa, folkhälsa och social välfärd
- utbildning och livslångt lärande
- arbete och försörjning
- kultur och fritid.

Förslaget till handlingsplan visar också hur statliga myndigheter, kommuner och regioner kan utveckla sina arbetssätt för att stärka tillgänglighet, samverkan och uppföljning.

Tre perspektiv ska genomsyra genomförandet:

- jämställdhet
- barnets rättigheter
- aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning.

Förslaget till handlingsplan bereds i Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning behandlades senast i betänkande 2022/23:SoU21 Stöd till personer med funktionsnedsättning. Motionsyrkandena avstyrktes (prot. 2022/23:119).

Utskottets ställningstagande

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Utskottet noterar att Sverige i mars 2024 tog emot rekommendationer från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Rekommendationerna omfattar ett flertal politikområden. En av rekommendationerna handlar om att införliva konventionen i svensk rätt. Rekommendationerna bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Vidare noterar utskottet att MFD har haft i uppdrag att bl.a. hämta in berörda aktörers bedömning av vad rekommendationerna kan innebära för respektive aktör utifrån ett nationellt sammanhang. Uppdraget slutredovisades i februari 2026. MFD har även

överlämnat ett förslag till en nationell handlingsplan för funktionshinderspolitiken 2026–2031.

Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen tar några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:877 (S), 2025/26:1586 (L), 2025/26:2778 (V) yrkande 1, 2025/26:3188 (C) yrkande 64, 2025/26:3527 (MP) yrkande 1, 2025/26:3543 (MP) yrkande 1 och 2025/26:3583 (C) yrkande 12. Motionsyrkandena bör avslås.

Stöd till personer med funktionsnedsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. insatsen ledsagning för personer med synnedsättning samt välfärdsbrott och fusk inom personlig assistans.

Jämför reservation 2 (S, V, C, MP), 3 (S, V, C, MP), 4 (S, V, C, MP), 5 (C), 6 (V), 7 (V, MP), 8 (V, C, MP), 9 (MP), 10 (V), 11 (C) och 12 (V) samt det särskilda yttrandet (SD).

Motionerna

Utredning om grundläggande behov och genomförande av Huvudmannaskapsutredningens förslag

I kommittémotion 2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 167 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra Huvudmannaskapsutredningens förslag (SOU 2023:9). I yrkande 168 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en utredning om grundläggande behov innan huvudmannaskapet för personlig assistans övergår i statlig regi.

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 24 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en proposition utifrån betänkandet Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans – Ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet. I yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se till att samtliga grundläggande behov ska vara assistansgrundande i sin helhet. Denna förändring bör enligt motionärerna genomföras innan huvudmannaskapet för personlig assistans övergår i statlig regi.

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 60 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över behovsbedömningarna för att samtliga hjälpmoment för alla grundläggande behov ska ge rätt till personlig assistans. I yrkande 61 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt efter att man sett över behovsbedömningarna bör lägga fram de författningsförslag som behövs för övergången till ett samlat

statligt huvudmannaskap för personlig assistans samt säkerställa att övergången görs på ett sådant sätt att den inte innebär försämringar av människors rätt till personlig assistans.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning för att se över behovsbedömningen så att i synnerhet grundläggande behov, men även övriga behov, blir assistansgrundande i sin helhet.

I motion 2025/26:2915 av Lars Beckman (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att värna och utveckla LSS.

I motion 2025/26:3205 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten till ett statligt övertagande av det totala ekonomiska ansvaret för LSS för att säkerställa likvärdighet i hela landet.

I motion 2025/26:712 av Malin Danielsson (L) föreslås ett tillkännagivande om en översyn av LSS.

Uppräkning av assistansersättningen

I kommittémotion 2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 169 föreslås ett tillkännagivande om att snarast påbörja den översyn av modellen för uppräkning av assistansersättningen som riksdagen beslutat om.

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 70 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med en översyn av modellen för uppräkning av assistansersättningen i enlighet med riksdagens tillkännagivande (2023/24:SoU13) den 12 juni 2024.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag om indexuppräkning av schablonersättningen för personlig assistans baserad på löneindex.

I motion 2025/26:3017 av Dan Hovskär (KD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda att införa en årlig indexering av schablonbeloppen inom LSS.

Insatsen ledsagning för personer med synnedsättning

I kommittémotion 2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 174 föreslås ett tillkännagivande om att snarast påbörja den översyn av förutsättningarna för avgiftsfri ledsagning och för att reglera insatsen i en särskild lag som riksdagen beslutat om.

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 27 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om att stärka rätten till avgiftsfri ledsagning genom att reglera den i en särskild lag eller stärka LSS samt om huruvida insatsen kan ges enligt s.k. förenklad biståndsbedömning.

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 69 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag på att införa avgiftsfri ledsagning för personer med

synnedsättning samt förslag på hur insatsen ledsagning kan regleras i en egen lag i enlighet med riksdagens tillkännagivande (2023/24:SoU13) den 12 juni 2024.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta en utredning om en ny lag för att reglera avgiftsfri ledsagning för synskadade.

I motion 2025/26:912 av Ida Karkiainen (S) föreslås ett tillkännagivande om att den kommunala insatsen ledsagning bör ses över och att den aktuella lagstiftningen bör reformeras för att stå i överensstämmelse med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt det nationella målet för funktionshinderspolitiken.

I motion 2025/26:3139 av Malin Danielsson (L) föreslås ett tillkännagivande om att utreda rätten till ledsagning.

Rätten till personlig assistans vid högre studier

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 62 föreslås ett tillkännagivande om att säkerställa rätten till personlig assistans vid högre studier. Det kräver enligt motionärerna en översyn av LSS, en förtydligad rättspraxis och en vilja att se utbildning som en del av livet – inte ett undantag.

I motion 2025/26:1961 av Mattias Vepsä m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av att utreda och säkerställa att studenter med funktionsnedsättning har rätt till stöd enligt SoL och LSS även i samband med högre studier och annan utbildning.

Olika frågor om insatser enligt LSS

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag för att korta ned handläggningstiderna inom LSS. I yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som säkerställer en likformig och rättssäker hantering av LSS-insatser i hela landet. I yrkande 36 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om någon form av kompensation till den enskilde när denne tvingas vara utan LSS-insats under tiden mellan överklagande och förvaltningsrättens dom. Slutligen föreslås i yrkande 37 ett tillkännagivande om att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att genomföra en översyn av skillnaderna mellan män och kvinnor i fråga om hur rätten till assistans efterlevs och föreslå relevanta åtgärder.

I motion 2025/26:3108 av Dan Hovskär (KD) föreslås ett tillkännagivande om att se över regelverket för avlösarservice enligt LSS i syfte att möjliggöra att avlösarservice kan ges även utanför hemmet.

LSS-inspektion

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 41 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att inrätta en LSS-inspektion.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen skyndsamt bör inrätta en LSS-inspektion med uppdrag att utöva tillsyn, stötta enskilda och granska kommunernas tillämpning av LSS.

Återkrav inom personlig assistans

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 63 föreslås ett tillkännagivande om att se över Försäkringskassans verksamhet med återkrav inom personlig assistans.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör införa ett omedelbart nödstopp för rättsosäkra återkrav av assistansersättning och begränsa återkrav till fall där bedrägeri eller medvetet fusk kan styrkas.

I motion 2025/26:3767 av Lina Nordquist och Malin Danielsson (båda L) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att den som utan uppsåt får ut för mycket assistansersättning inte ska drabbas av återkrav när medlen förbrukats.

Välfärdsbrott och fusk inom personlig assistans m.m.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som förbjuder handel med tillstånd för att bedriva personlig assistans.

I motion 2025/26:2217 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att införa AI-understödda systematiska kontroller av assistansersättningar i syfte att hindra fusk och felaktiga utbetalningar.

I motion 2025/26:3585 av Markus Wiechel och Katja Nyberg (båda SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att endast tillåta läkare som är auktoriserade av Försäkringskassan att skriva underlag till assistansersättning.

I motion 2025/26:132 av Josef Fransson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att stävja assistansfusket.

I motion 2025/26:26 av Josef Fransson (SD) föreslås ett tillkännagivande om att överväga att göra det till ett bötesbrott att distrahera en ledarhund under arbete.

LSS-boenden, daglig verksamhet och ekonomisk trygghet

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 30 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som säkerställer att LSS-boenden lever upp till LSS och intentionerna i lagstiftningen. I yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med

förslag som hindrar tvångsförflyttning av personer som bor i en LSS-bostad. I yrkande 42 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att genomföra en nationell kartläggning av förhållandet mellan insatsen daglig verksamhet och arbetsmarknads- och utbildningsområdena i enlighet med ett förslag i betänkandet Översyn av insatser enligt LSS (SOU 2018:88).

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 65 föreslås ett tillkännagivande om att utreda ”vilande beslut” inom SoL och LSS för att möjliggöra för personer att prova eget boende eller eget arbete utan att riskera att bli av med rätten till LSS-bostad eller rätten till daglig verksamhet.

I motion 2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att se över den ekonomiska tryggheten för personer med funktionsnedsättning.

Stöd och hjälp enligt bl.a. socialtjänstlagen

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 40 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att lämna förslag på hur hemtjänsten kan bli bättre på att hjälpa yngre människor. Motionärerna anser att rätten till assistans i första hand bör stärkas men att även om denna rätt stärks kommer hemtjänsten också i framtiden att behöva finnas till för att hjälpa yngre människor med funktionsnedsättning. Hemtjänsten behöver därför utvecklas för att klara den delen av sitt uppdrag bättre. I yrkande 51 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda möjligheten att införa stödsamordnare för personer med stöd och insatser från det offentliga.

I motion 2025/26:3019 av Dan Hovskär (KD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda en nationell reglering som gör mobilitetsstöd till personer med funktionsnedsättning obligatoriskt i alla kommuner.

Gällande rätt

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Personkretsen i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, framgår av 1 § och utgörs av följande tre grupper:

1. personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
2. personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder orsakad av yttre våld eller kroppslig sjukdom
3. personer med andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Insatserna för särskilt stöd och särskild service är enligt 9 § LSS

1. rådgivning och annat personligt stöd som ställer krav på särskild kunskap om problem och livsbetingelser för människor med stora och varaktiga funktionshinder
2. biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för sådan assistans, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken (SFB)
3. ledsagarservice
4. biträde av kontaktperson
5. avlösarservice i hemmet
6. korttidsvistelse utanför det egna hemmet
7. korttidsstillsyn för skolungdomar över tolv år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov
8. boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet
9. bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna
10. daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.

Regionerna ansvarar för insatser enligt punkt 1 och kommunerna för insatser enligt punkterna 2–10, allt under förutsättning att inget annat avtalats (2 §).

Enligt 5 § ska verksamhet enligt LSS främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som anges i 1 §. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

Av 7 § framgår att personer som anges i 1 § har rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1–9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Personer som anges i 1 § 1 och 2 har, under samma förutsättningar, även rätt till insatser enligt 9 § 10. Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna ska vara varaktiga och samordnade. De ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

I 9 a § första stycket LSS anges att det med personlig assistans enligt 9 § 2 avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med ett eller flera grundläggande behov. Med grundläggande behov avses

1. andning
2. personlig hygien
3. måltider
4. av- och påklädning
5. kommunikation med andra

6. stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom
7. stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa.

Om den enskilde på grund av en psykisk funktionsnedsättning behöver kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser för att han eller hon själv ska klara att tillgodose ett grundläggande behov som avses i första stycket 2–5 ska sådana insatser beaktas som en del av hjälpen med det grundläggande behovet.

Hjälp med behov enligt första stycket 1, 6 och 7 ska anses som hjälp med grundläggande behov, oavsett hjälpens karaktär. Detta gäller även hjälp med måltider i form av sonpmatning och hjälp i form av kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser.

Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till insats enligt 9 § 2 för andra personliga behov om behoven inte tillgodoses på annat sätt. Om behovet avser hjälp med ett grundläggande behov som avses i första stycket 1 eller 7, omfattar rätten till insats alla åtgärder som är direkt nödvändiga för att hjälpen ska kunna ges. Om behovet avser hjälp med måltider i form av sonpmatning, omfattar rätten till insats alla åtgärder som är direkt nödvändiga för förberedelse och efterarbete i samband med sådana måltider. Personlig assistans för andra personliga behov avser även

1. tid under den enskildes dygnsvila när en assistent behöver vara tillgänglig i väntan på att den enskilde behöver hjälp utan att det är fråga om tillsyn (väntetid)
2. tid under den enskildes dygnsvila när en assistent i stället behöver finnas till förfogande på annan plats i väntan på att den enskilde behöver hjälp (beredskap)
3. tid när en assistent behöver vara närvarande i samband med en aktivitet utanför den enskildes hem på grund av att ett hjälpbehov kan förväntas uppstå.

Av 16 § följer att en kommuns ansvar enligt denna lag gäller gentemot dem som är bosatta i kommunen. Ansvaret för insatser enligt 9 § 2–10 omfattar dock inte dem som är bosatta i kommunen genom beslut av en annan kommun i fall som avses i 16 c eller 16 d §. Om en person som anges i 1 § tänker bosätta sig i en kommun, ska kommunen på ansökan ge förhandsbesked om rätten till insatser enligt 9 §. Vid prövningen av en ansökan om förhandsbesked ska bestämmelserna i denna lag gälla. Kommunen ska utan dröjsmål planera och förbereda insatser som förhandsbeskedet ger den enskilde rätt till om han eller hon bosätter sig i kommunen. Förhandsbeskedet gäller under sex månader räknat från den dag då insatserna blir tillgängliga för den enskilde.

En enskild person får inte utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg yrkesmässigt bedriva verksamhet som avses i 9 § 2–10 (23 §).

Tillstånd att bedriva verksamhet som avses i första stycket får meddelas endast den som genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten. I fråga om en juridisk person ska prövningen sammantaget avse

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag
4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Vidare krävs att den enskilda personen i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i andra stycket 1–4 bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

Kommuner och regioner som ska bedriva verksamhet som avses i första stycket ska anmäla denna verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg innan verksamheten påbörjas.

Den som har beviljats ekonomiskt stöd för personlig assistans enligt 9 § 2 eller assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, och som har anställt någon för sådan personlig assistans, ska göra en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg innan assistenten påbörjar sitt arbete.

Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) utövar tillsyn över all verksamhet som bedrivs enligt denna lag (25 §). Tillsyn enligt denna lag innebär granskning av att verksamheten uppfyller krav och mål enligt lagar och andra föreskrifter samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter (26 §).

Socialförsäkringsbalken

En försäkrad som omfattas av 1 § LSS kan för sin dagliga livsföring få assistansersättning för kostnader för sådan personlig assistans som avses i 9 a § samma lag (51 kap. 2 § första stycket SFB). För rätt till assistansersättning krävs att den försäkrade behöver personlig assistans i genomsnitt mer än 20 timmar i veckan för sådana grundläggande behov som avses i 9 a § LSS (51 kap. 3 § SFB).

Enligt 51 kap. 4 § SFB lämnas assistansersättning endast under förutsättning att den används för köp av personlig assistans eller för kostnader för personliga assistenter.

Assistansersättning lämnas med ett särskilt angett belopp per timme. Det eller de belopp som assistansersättning lämnas med ska för varje år bestämmas

som schablonbelopp som beräknas med ledning av de uppskattade kostnaderna för att få assistans (51 kap. 11 § SFB).

Det följer av 51 kap. 22 § SFB att för den som beviljats assistansersättning ska den kommun som enligt LSS har ansvar för insatser åt den försäkrade ersätta kostnaderna för de första 20 assistanstimmarna per vecka.

Av 106 kap. 24 § SFB följer att assistansersättning inte lämnas för tid när personen med funktionsnedsättning

1. vårdas på en institution som tillhör staten, en kommun eller en region
2. vårdas på en institution som drivs med bidrag från staten, en kommun eller en region
3. bor i en gruppbostad
4. vistas i eller deltar i barnomsorg, skola eller daglig verksamhet enligt 9 § 10 LSS.

Av 106 kap. 25 § följer att assistansersättning, om det finns särskilda skäl, kan lämnas även under tid när personen med funktionsnedsättning vårdas på sjukhus under en kortare tid eller deltar i verksamhet enligt 24 § 4.

När det gäller återbetalning av ersättning framgår av 108 kap. 2 § att Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten ska besluta om återbetalning av ersättning som den har fattat beslut om enligt denna balk, om den försäkrade eller, i förekommande fall, den som annars har fått ersättningen har orsakat att denna har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp genom att lämna oriktiga uppgifter eller underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälnings-skyldighet.

Detsamma gäller om ersättning i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som fått ersättningen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

När det gäller beslut enligt 2 § om återbetalning av ersättning får Försäkringskassan besluta om återkrav av assistansersättning från den försäkrades förmyndare, annan ställföreträdare eller den till vilken ersättningen har betalats ut enligt 51 kap. 19 § i stället för från den försäkrade. Återkrav mot någon annan än den försäkrade får uppgå till högst det belopp som denne tagit emot. Om det inte finns särskilda skäl, ska hela beloppet återkrävas från den försäkrades förmyndare i stället för från den försäkrade, om denne är under 18 år. Om det finns flera förmyndare, svarar de solidariskt för återkravet (108 kap. 9 a §).

Socialtjänstlagen

Av socialtjänstlagen (2025:400), förkortad SoL, framgår att socialtjänsten med utgångspunkt i demokrati och solidaritet ska främja enskildas ekonomiska och sociala trygghet, jämlika och jämställda levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet (2 kap 1 §).

Av 8 kap. 1 § följer att socialnämnden bör underlätta för enskilda att bo hemma och att ha kontakt med andra genom hemtjänst, dagverksamheter eller andra liknande insatser.

Enligt 8 kap. 10 § ska socialnämnden arbeta för att personer som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialnämnden ska medverka till att dessa personer får en meningsfull sysselsättning och får bo på ett sätt som är anpassat efter deras individuella behov av särskilt stöd.

Kommunen ska inrätta bostäder med särskilt stöd för personer som behöver ett sådant boende till följd av att de möter betydande svårigheter i sin livsföring av fysiska, psykiska eller andra skäl (8 kap. 11 §).

Av 11 kap. 1 § följer att en enskild som inte själv kan tillgodose sina personliga behov och inte heller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt att få insatser av socialnämnden för dessa behov. Den enskilde ska tillförsäkras skäliga levnadsförhållanden genom insatserna.

Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen (2008:567) har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (1 kap. 1 §). Förbudet mot diskriminering och repressalier omfattar bl.a. utbildningsområdet (2 kap. 5 §).

Förordningen om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar

Förordningen (2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar innehåller bestämmelser om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar. En kommun svarar inom ramen för socialtjänsten för verksamheten med personligt ombud (1 §). Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer som är 18 år eller äldre som har psykiska funktionsnedsättningar och betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden. De enskilda som kan få stöd av ett personligt ombud ska ha sammansatta och omfattande behov av vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning samt ha behov av långvariga kontakter med socialtjänsten, primärvården och den specialiserade psykiatri och andra myndigheter (2 §).

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS

I Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2002:9) om bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, framgår bl.a. följande.

Omvårdnad enligt 9 c § LSS ska

- ges på ett sådant sätt att den stärker den enskildes tilltro till sin egen förmåga
- kontinuerligt anpassas efter rådande omständigheter så att den svarar mot den enskildes aktuella situation
- noggrant planeras, dokumenteras och följas upp (3 §).

För att undvika en institutionell miljö bör en bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 LSS inte vara belägen i nära anslutning till en annan sådan bostad, eller andra bostäder som inte är ordinära såsom korttidshem eller särskilda boendeformer för äldre. Som regel bör inte heller en bostad med särskild service för vuxna samlokaliseras med lokaler för daglig verksamhet.

Samtliga former av bostad med särskild service för vuxna ska ha en person som är särskilt utsedd av huvudmannen att förestå verksamheten (4 §).

Av 5 § framgår bl.a. att den person som är utsedd av huvudmannen att förestå verksamheten i en gruppboestad ska ha tillräcklig kunskap och kompetens för att bl.a. kunna ansvara för att

- arbetet organiseras så att den enskilde genom omvårdnaden tillförsäkras goda levnadsvillkor
- omvårdnaden kännetecknas av en god etik och ett värdigt bemötande
- omvårdnaden för varje boende planeras, dokumenteras och följs upp
- kommunens eventuella övriga krav på eller riktlinjer för vad som ska dokumenteras verkställs
- rutiner finns för att hantera synpunkter och klagomål
- personalen har den kunskap som behövs för en ändamålsenlig verksamhet
- personalens behov av handledning tillgodoses
- personalens behov av kompetensutveckling bevakas och stöds
- personal rekryteras och introduceras
- verksamheten planeras, utvecklas och utvärderas
- verksamhetens resultat förmedlas till överordnade och politiker
- verksamheten utvecklas i takt med ändrad lagstiftning och nya forskningsresultat.

Huvudmannaskapet för personlig assistans

Huvudmannaskapsutredningen (S 2021:05) överlämnade sitt slutbetänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) i mars 2023. Ett statligt huvudmannaskap skapar enligt betänkandet förutsättningar för ökad likvärdighet och rättssäkerhet i bedömningar av rätten till personlig assistans. Ett statligt huvudmannaskap skapar även bättre förutsättningar för

arbetet mot felaktiga utbetalningar och välfärds kriminalitet, samtidigt som det innebär effektivare administration jämfört med dagens system med dubbla huvudmän.

I budgetpropositionen för 2026 anfördes att regeringen har för avsikt att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för insatsen personlig assistans (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9 s. 183). Regeringen avser därför att överväga åtgärder med målsättningen att överföra hela huvudmannaskapet för personlig assistans till staten. Ett statligt huvudmannaskap skapar enligt regeringen förutsättningar för ökad likvärdighet och rättssäkerhet i bedömningar av rätten till personlig assistans, samtidigt som det innebär effektivare administration jämfört med dagens system med dubbla huvudmän. En förutsättning för att ett statligt huvudmannaskap ska kunna ge de stabila förutsättningar som avses är att regelverket för rätten till insatsen är tydliga. Innan huvudmannaskapet överförs till staten avser regeringen därför att se över förutsättningarna och regelverket för rätten till personlig assistans. Dessutom avser regeringen att göra en översyn av ersättningsstrukturen för att bl.a. stärka arbetet mot felaktiga utbetalningar på området.

LSS-utredningen

Regeringen beslutade i maj 2016 om ett kommittédirektiv för en översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen (dir. 2016:40). Den s.k. LSS-utredningen överlämnade i januari 2019 sitt betänkande Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen (SOU 2018:88). Utredningen föreslog att en ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning ska ersätta nuvarande LSS.

När det gäller insatsen daglig verksamhet föreslog utredningen att den enskilde ska ha rätt till en inledande kartläggning inom ramen för insatsen för att fastställa hur den bäst kan anpassas och utformas utifrån de individuella behoven. Vidare föreslogs att Socialstyrelsen ska få i uppdrag att ta fram kunskapsunderlag i samarbete med MFD för hur den dagliga verksamheten kan utformas så att de som står längst från arbetsmarknaden får ökade möjligheter till såväl att förvärva och bibehålla sina förmågor som att vara delaktiga i samhället. Slutligen föreslogs att en kartläggning av förhållandet mellan insatsen daglig verksamhet och arbetsmarknads- och utbildningsområdena ska utgöra utgångspunkt för en översyn av insatsen. Kartläggningen ska avse såväl frågan hur personer i daglig verksamhet som har utvecklat sina förmågor kan prövas mot arbetsmarknaden som de ekonomiska och organisatoriska förutsättningarna för att på olika sätt möjliggöra en övergång till arbete eller studier i kombination med deltagande i daglig verksamhet.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Schablonbeloppet för assistansersättningen

I budgetpropositionen för 2026 aviserade regeringen en uppräknings av schablonbeloppet med 1,5 procent jämfört med 2025. Schablonbeloppet för

assistansersättningen blir därmed 347,70 kronor, en höjning med 5 kronor och 10 ören (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9 s. 189).

Vidare anförde regeringen i budgetpropositionen för 2026 att regeringen undersöker införandet av en indexering av schablonbeloppet i syfte att öka förutsägbarheten för assistansmottagare och assistansanordnare (prop. 2025/26 utg.omr. 9 s. 184).

Effektivare åtgärder mot välfärdsbrott och ökad förutsebarhet inom personlig assistans

I april 2025 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag på åtgärder som gör den personliga assistansen mer motståndskraftig mot välfärdsbrottslighet och mer förutsägbar för den assistansberättigade och som ger ökade möjligheter att säkerställa att den assistansberättigade får sina behov tillgodosedda (S 2025:04, dir. 2025:40). Syftet är att värna den personliga assistansens långsiktiga hållbarhet och legitimitet.

Utredaren ska bl.a.

- analysera och föreslå en ny ordning för uppföljning av beviljad assistansersättning
- analysera och vid behov föreslå utökade möjligheter att ändra beslut som är oriktiga på grund av fusk eller andra oegentligheter
- analysera vilka för- och nackdelar en reglering av möjligheten till anhörigassistans kan medföra och vid behov föreslå en lämplig reglering av anhörigassistans
- analysera och vid behov föreslå en lämplig reglering av möjligheten att själv kunna anställa personliga assistenter
- analysera och föreslå en ordning som innebär att Försäkringskassan vid kontroll av tidsredovisningar kan ta del av uppgifter från assistentens arbetsgivare som visar om assistenten befunnit sig på samma plats som den assistansberättigade vid den tidpunkt då assistans redovisats som utförd
- analysera och föreslå en ordning med en särskild inspektion (LSS-inspektion) för den verksamhet som bedrivs enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- analysera och bedöma enskildas behov av utökade möjligheter till juridiskt stöd eller rådgivning när det gäller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken samt lämna förslag på hur den särskilda inspektionen ska kunna erbjuda ett sådant stöd
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 8 januari 2027.

Åtgärder för en sund omsorgsmarknad

I oktober 2025 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder som stärker Ivos och kommunernas möjligheter att motverka oseriösa och kriminella utförare inom omsorgsmarknaden (dir. 2025:90).

Utredaren ska bl.a.

- analysera och ta ställning till behov av åtgärder som stärker seriösa utförares möjligheter och villkor att bedriva verksamhet enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- analysera och ta ställning till om det behövs skärpta krav för tillstånd att bedriva verksamhet och om tillstånd ska kunna återkallas i fler situationer
- ta ställning till vilka ytterligare uppgifter Ivo behöver för en mer effektiv tillsyn och tillståndsprövning och, oavsett ställningstagande i sak, föreslå hur Ivo ska kunna ta del av uppgifter från misstankeregistret på ett ändamålsenligt sätt
- analysera och ta ställning till om det finns behov av straffskärpningar för den som bedriver verksamhet enligt socialtjänstlagen respektive LSS utan tillstånd eller i strid med ett förbud
- ta ställning till vilka ytterligare uppgifter kommuner behöver för att underlätta en effektiv kontroll av utförare som upphandlas eller ingår i valfritt system såväl före som efter tilldelning
- vid behov föreslå en mer jämlik och effektiv granskning av verksamhet som bedrivs enligt socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, oavsett driftsform, utan att kontrollen mot oseriösa och kriminella utförare försämrats
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 9 februari 2027.

Utredningen om digitalisering mot felaktiga utbetalningar i socialförsäkringen

I juni 2024 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att se över möjligheterna att öka digitaliseringen på socialförsäkringsområdet (S 2024:06, dir. 2024:59). I november 2025 lämnade utredningen sitt slutbetänkande Ett data-lyft mot fel, fusk och frånvaro (SOU 2025:108) till regeringen. I betänkandet föreslår utredningen bl.a. nya åtgärder för att stärka digitaliseringen och datahanteringen på Försäkringskassan, att Försäkringskassan ska få utökade möjligheter att behandla personuppgifter och att regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att utveckla sin datahantering. Utredningens betänkande bereds i Regeringskansliet.

Utredningen för effektivare ordning för att bekämpa bidragsbrott

I april 2024 tillsatte regeringen en utredning om en effektivare ordning för att bekämpa bidragsbrott (S 2024:C). Utredningen lämnade i mars 2025 en delredovisning med förslag på hur sanktionsavgifter och en bidragsspärr kan

utformas i socialförsäkringen för att minska felaktiga utbetalningar och bekämpa bidragsbrott (Ds 2025:8). Utredningen lämnade i november 2025 en delredovisning om administrativa sanktioner inom det arbetsmarknads-politiska området (Ds 2025:26). Uppdraget ska slutredovisas senast den 2 mars 2026.

Uppdrag om förstärkt tillsyn mot välfärdsbrottslighet inom omsorgen

I januari 2024 gav regeringen Ivo i uppdrag att under åren 2024–2026 stärka och utveckla arbetet med att förebygga och motverka välfärdsbrottslighet och förekomsten av oseriösa aktörer inom omsorgen (S2024/00041).

Ivo ska

- beskriva hur myndigheten, inom ramen för sitt uppdrag, kan utveckla åtgärder som bidrar till kommunernas arbete mot välfärdsbrottslighet samt vidta åtgärder som syftar till detta
- hämta in synpunkter från Upphandlingsmyndigheten i frågor kopplade till offentlig upphandling
- föra dialog med kommuner och Sveriges Kommuner och Regioner i den del av uppdraget som avser att utveckla åtgärder som bidrar till kommunernas arbete mot välfärdsbrottslighet
- genomföra uppdraget i samverkan med Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan och andra myndigheter som deltar i arbetet mot organiserad brottslighet
- löpande informera Regeringskansliet om hur arbetet med uppdraget fortskrider
- senast den 31 januari 2025 och senast den 31 januari 2026 delredovisa uppdraget till Regeringskansliet
- senast den 31 januari 2027 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet.

I januari 2025 publicerade Ivo rapporten Förstärkt tillsyn mot välfärdsbrottslighet inom omsorgen – Delredovisning 1 av regeringsuppdrag (S2024/00041). Ivos samlade tillsynsinsatser under 2024 visar bl.a. följande.

- Oseriösa och kriminella aktörer försvårar och undviker Ivos tillsyn genom att inte uppfylla sin anmälningsskyldighet, lämna felaktiga eller vilseledande uppgifter eller dölja verkliga företrädare som inte uppfyller kraven på tillståndsinnehavare.
- Bolagsföreträdare är på grund av brottslighet eller ekonomisk misskötsamhet olämpliga att verka inom välfärdsområdet.
- Aktörer driver tillståndspliktig verksamhet utan tillstånd.

Uppdrag att kontrollera verksamheter med vilande tillstånd

I januari 2026 gav regeringen Ivo i uppdrag att kontrollera verksamheter med vilande tillstånd för att motverka oseriösa och kriminella aktörer (S2026/00051).

Genom lagändringar som trädde i kraft den 1 januari 2026 får Ivo möjlighet att återkalla tillstånd för verksamheter som varit vilande under en längre tid (jfr prop. 2025/26:15, bet. 2025/26:SoU8, rskr. 2025/26:53). Det kan finnas naturliga skäl till att ett tillstånd är vilande, men sådana tillstånd kan samtidigt användas i kriminella upplägg. Tillståndet kan t.ex. användas som ett reservbolag när en annan verksamhet stoppas.

Myndigheten ska återkommande kartlägga vilande tillstånd inom verksamheter enligt socialtjänstlagen och LSS och kontrollera om tillstånden bör återkallas enligt den nya lagstiftningen.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 januari 2029.

Ivos tillsyn av LSS-boenden

Under 2022 och 2023 genomförde Ivo en riktad tillsyn av 90 gruppboendestäder (LSS-boenden) för vuxna med funktionsnedsättningar. Tillsynen redovisades i september 2023 i rapporten Att inte få rätten att leva som andra – Redovisning av den nationella tillsynen av gruppboendestäder för vuxna enligt LSS (Ivo 2023-14). Av rapporten framgår att Ivo har funnit brister i 80 av de 90 granskade gruppboendestäderna. Tillsynens slutsats är att en stor andel brukare i verksamheter som har genomgått tillsyn, inte får sin rättighet att leva som andra uppfyllt. Ivo bedömer att en av orsakerna är att kommuner och andra huvudmän inte har säkerställt tillräcklig kompetens hos verksamheternas ledning och personal. En annan orsak är att ledningen inte alltid har tagit sitt fulla ansvar som garant för verksamhetens kvalitet.

Utvidgat äldreomsorgslyft

I budgetpropositionen för 2026 föreslog regeringen att satsningen på ökad kompetens i äldreomsorgen breddas, förstärks och förlängs t.o.m. 2027 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9). Med de medel som tillförts tidigare uppgår satsningen till 1 800 miljoner kronor för 2026 respektive 2027.

I propositionen anför regeringen att drygt 30 000 personer bor i LSS-boenden, och att mellan 30 000 och 50 000 personer arbetar i dessa boenden (s. 183). Regeringen anför att Ivo 2023 konstaterade att alla brukare inte får rätten att leva som andra och att det i många fall bottnar i att kommuner och privata aktörer inte har säkerställt tillräcklig kompetens hos ledning och personal. Behoven av ökad kompetens ser olika ut över landet, och personalens utbildningsnivå varierar stort mellan stora och små kommuner. Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning blir brukarna både äldre och sjukare vilket också medför behov av vårdkompetens.

För att öka kompetensen och höja kvaliteten i omsorgen föreslår regeringen att Äldreomsorgslyftet förlängs till 2027 och utvidgas så att personal i LSS-verksamhet får en möjlighet till kompetensutveckling på arbetstid.

I december 2025 ställde sig socialutskottet bakom regeringens förslag (bet. 2025/26:SoU1). Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2025/26:114).

I januari 2026 gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut medel för ett förstärkt och vidgat äldreomsorgslyft (S2026/00072). Socialstyrelsen ska bl.a. redovisa hur fördelningen gjorts mellan hemtjänst och särskilt boende för äldre samt mellan personal i äldreomsorg och i LSS-boende.

Försäkringskassans regleringsbrev för budgetåret 2026

I Försäkringskassans regleringsbrev för budgetåret 2026 (S2018/00595, S2022/01902, S2024/00639 m.fl.) anføres bl.a. följande:

Mål för assistansersättningen

Försäkringskassans arbete med assistansersättning ska bidra till det nationella målet för funktionshinderspolitiken (prop. 2016/17:188, bet. 2017/18:SoU5, rskr 2017/18:86). Handläggningen ska präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet så att den som är berättigad till ersättning får det, samtidigt som den som inte har rätt till ersättning inte får det. Handläggningen ska ske på ett sätt som leder till likvärdiga beslut över hela landet, för såväl flickor och pojkar som kvinnor och män. Försäkringskassan ska även säkerställa en god kontroll för ett effektivt och rättssäkert nyttjande av gemensamma resurser och därigenom förebygga och förhindra felaktiga utbetalningar och bidragsbrott.

Återrapportering

Försäkringskassan ska redovisa måluppfyllelsen och genomförda insatser för att uppnå målet. Vidare ska Försäkringskassan redovisa hur samverkan med Inspektionen för vård och omsorg har genomförts och på vilket sätt den har bidragit till att förbättra verksamheten.

Vidare anför regeringen att Försäkringskassan, utan att rättssäkerheten riskeras, ska vidta åtgärder för att minska handläggningstider och ärendebalanser (antalet pågående ärenden) samt för att tillgängligheten på telefon ska vara god och stabil. Försäkringskassan ska vidare redovisa de åtgärder som vidtas för att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga samt hur resultaten i handläggningen av återkrav och återbetalning utvecklas.

Försäkringskassans redovisning av vissa regeringsuppdrag

Undersöka förutsättningarna för att ta över huvudmannaskapet för personlig assistans i sin helhet

Försäkringskassan fick i regleringsbrevet för budgetåret 2025 i uppdrag att undersöka förutsättningarna för att ta över huvudmannaskapet för personlig assistans i sin helhet. Myndigheten redovisade uppdraget i april 2025 i rapporten Undersöka förutsättningarna för att ta över huvudmannaskapet för personlig assistans i sin helhet.

Myndigheten anför bl.a. att det behöver finnas tydliga regler och tillräckligt med tid och resurser för både förberedelser och genomförande för att Försäkringskassan ska kunna ta över huvudmannaskapet för personlig assistans. Att det har fattats beslut om lagar och förordningar är en grundförutsättning för Försäkringskassans arbete med övergången till ett statligt huvudmannaskap. Först när dessa finns på plats kan Försäkringskassans

förberedelsearbete, som beräknas ta minst 24 månader, sätta igång. Försäkringskassan har identifierat ett antal frågor som myndigheten anser behöver lösas i lag eller förordning. Det rör i huvudsak överföringen av kommunala beslut, tillfälliga utökningar av personlig assistans, hantering av två schablonbelopp och hanteringen av statsbidraget. Utöver det behöver ett antal förutsättningar vara på plats för att ett statligt huvudmannaskap ska kunna införas.

När regleringen är känd behöver Försäkringskassan analysera och genomföra det som behöver göras i rättslig styrning. Det befintliga it-stödet behöver utvecklas för att kunna hantera en ny kvalifikationsgräns, överförda kommunala beslut, tillfälliga utökningar, två schablonbelopp och det faktum att kommunens medfinansiering av de 20 första assistanstimmarna upphör. Försäkringskassan behöver även ta fram nya it-lösningar, bl.a. för överföringen av kommunala beslut.

En övergång till ett statligt huvudmannaskap kommer vidare att innebära ett omfattande rekryteringsbehov för Försäkringskassan. Ingen del av Försäkringskassans förberedelsearbete kan ske isolerat, utan hänsyn behöver tas till respektive dels betydelse för helheten.

Vid ett statligt huvudmannaskap ska ca 5 000 kommunala beslut om personlig assistans föras över till Försäkringskassan. Försäkringskassans beslut i samband med överföringen ska i så stor utsträckning som möjligt motsvara det antal assistanstimmar som framgår av kommunens beslut. Försäkringskassan ska i samband med överföringen inte göra någon egen prövning av den enskildes rätt till assistansersättning, utan beslutet ska utgå från kommunens prövning och bedömning av den enskildes behov och rätt till personlig assistans. Detta kan vara förenat med mer eller mindre omfattande utredningsinsatser till följd av att kommunerna och Försäkringskassan beräknar den enskildes behov på olika sätt och för olika tidsperioder. Det kan påverka den tid det tar för Försäkringskassan att fatta beslut i de ärenden som kommunerna anmäler. Ett sätt att underlätta beslutsfattandet i samband med överföringen skulle vara att kommunerna beräknar behovet av assistans på samma sätt som Försäkringskassan med hjälp av det beräkningsstöd som Försäkringskassan använder, vilket redan i dag finns tillgängligt för externa aktörer. Det är i så fall inte en metod som kan vidtas vid själva överföringen, utan den lösningen skulle behöva användas redan dessförinnan, när kommunerna ska fatta nya beslut utifrån en nyansökan eller när ett tidsbegränsat beslut har löpt ut.

Rätt från början och en återbetalningsverksamhet i balans

I Försäkringskassans regleringsbrev för budgetåret 2025 fick myndigheten bl.a. i uppdrag att senast den 24 februari 2025 redovisa en handlingsplan för hur myndigheten avser att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga, öka förmågan att omhänderta anmälningar av ändrade förhållanden, stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar. I februari 2025 redovisade Försäkringskassan

handlingsplanen i rapporten Handlingsplan: Rätt från början och en återbetalningsverksamhet i balans (FK 2024/028035). Redovisningen av handlingsplanen omfattar månadsvisa och ackumulerade resultat baserade på indikatorer som tas fram i dialog med Regeringskansliet.

Uppdrag om unga med aktivitetsersättning och personer med sjukpenning i särskilda fall

I juni 2025 redovisade Försäkringskassan ett svar på ett regeringsuppdrag i rapporten Uppdrag om unga med aktivitetsersättning och personer med sjukpenning i särskilda fall. Uppdraget grundar sig i regleringsbrevet för budgetåret 2025 och omfattar att utveckla arbetet med att utreda individers förutsättningar för arbetslivsinriktade insatser, initiera sådana vid behov samt stärka samverkan med kommuner, särskilt när det gäller personer i daglig verksamhet. I rapporten redovisas Försäkringskassans pågående och planerade arbete med att förbättra möjligheterna för individer med aktivitetsersättning eller sjukpenning i särskilda fall att närma sig arbetslivet eller studier.

Socialstyrelsens regleringsbrev för budgetåret 2026

I Socialstyrelsens regleringsbrev för budgetåret 2026 (S2025/02147 [delvis]) anføres bl.a. att myndigheten ska ta fram ett stödmaterial när det gäller utredning, bedömning av personkrets och rätt till insatser enligt LSS, bl.a. utifrån LSS intentioner och internationella konventioner. I uppdraget ska särskilt fokus läggas på insatsen ledsagarservice. Socialstyrelsen ska senast den 4 juni 2026 delredovisa uppdraget muntligt till Regeringskansliet (Socialdepartementet) och senast den 9 december 2026 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Nationellt kompetenscentrum för intellektuell funktionsnedsättning och autism

I februari 2025 gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda inrättandet av ett nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism (S2025/00165).

I februari 2026 beslutade regeringen att Socialstyrelsen ska inhysa kompetenscentrumet i sin organisation, genom att uppdraget skrivs in i Socialstyrelsens instruktion. Kompetenscentrumet ska:

- identifiera insatser och stödja införandet av stöd och nya arbetssätt i kommuner och verksamheter
- samla, strukturera och sprida kunskap om intellektuell funktionsnedsättning och autism
- använda sig av Socialstyrelsens samlade kompetens inom myndighetens olika verksamhetsområden.

Rätt kunskap och god förståelse hos personal är enligt regeringen centralt för att barn, ungdomar och vuxna med intellektuell funktionsnedsättning eller

autism ska bemötas på ett bra sätt och ges möjlighet till självbestämmande och inflytande.

Socialstyrelsens kunskapsstöd för daglig verksamhet

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen tagit fram ett kunskapsstöd för hur daglig verksamhet enligt LSS kan utformas så att de som står längst från arbetsmarknaden får ökade möjligheter att förvärva och behålla sina förmågor utifrån sina egna förutsättningar samt att vara delaktiga i samhället (Att utveckla den dagliga verksamheten – Ett kunskapsstöd, 2024). Kunskapsstödet tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt de bärande principerna i svensk funktionshinderspolitik och i LSS – tillgänglighet, inflytande, delaktighet, självbestämmande, helhetssyn och kontinuitet.

Socialstyrelsens statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2024

Socialstyrelsen publicerar årligen statistik om insatser enligt LSS. Rapporten innehåller bl.a. tabeller över antalet personer som fått insatser enligt LSS, uppdelat efter bakgrundsfaktorer som kön, ålder, personkrets och kommun. Statistikrapporten ingår i Sveriges officiella statistik. Av Socialstyrelsens publikation Statistik om insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade 2024 framgår att 81 000 personer hade minst en verkställd och kommunalt beslutad insats enligt LSS den 1 oktober 2024. Sedan 2010 har antalet personer som får stöd enligt LSS sammanlagt ökat med 30 procent. Det totala antalet insatser uppgick den 1 oktober 2024 till 121 300. Fler män än kvinnor har en insats enligt LSS. Bland dem som fick en insats under 2024 var 41 procent kvinnor och 59 procent män. Skillnaderna mellan könen är störst bland yngre och minskar med stigande ålder.

Uppdrag om statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning

I april 2025 gav regeringen Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag att ta fram och redovisa statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning (S2025/00745).

SCB ska bl.a.

- lämna den första redovisningen till Regeringskansliet senast den 30 september 2025. Därefter ska uppgifterna redovisas senast i maj 2026 och 2027
- fortsätta utvecklingsarbetet med att skapa ett mått över personer med funktionsnedsättning, som är baserat på registeruppgifter
- genomföra uppdraget i dialog med MFD, Folkhälsomyndigheten, funktionshindersrörelsen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Socialstyrelsen och Statens skolverk. För den del av uppdraget som avser att ta

fram och redovisa statistik om levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning baserad på uppgifter från den nationella undersökningen om levnadsförhållanden ska SCB ha en dialog med MFD

- löpande informera Regeringskansliet om hur arbetet fortskrider
- senast den 25 februari 2026 delredovisa och senast den 25 februari 2028 slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet.

Boendestöd

I Socialstyrelsens termbank definieras boendestöd som bistånd i form av stöd i den dagliga livsföringen riktat till särskilda målgrupper i eget boende. Målgruppen är främst personer med funktionsnedsättning. Boendestödet anpassas till den enskildes behov av och möjligheter att utveckla ett fungerande vardagsliv.

Av socialtjänstlagen (SoL) framgår att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin livsföring i övrigt. Både hemtjänst och boendestöd är insatser som beslutas enligt SoL. Hemtjänst kan vara ett alternativ för stöd i den egna bostaden. De flesta som får hemtjänst är 65 år och äldre, men även yngre personer med funktionsnedsättning kan få hemtjänst.

I december 2025 publicerade Socialstyrelsen en ny vägledning om boendestöd, Boendestöd – Insats för personliga behov enligt socialtjänstlagen. Vägledningen är framtagen för att stärka och utveckla kvaliteten i insatsen boendestöd. Den riktar sig till personer som arbetar med att ge individuellt anpassat stöd inom socialtjänsten.

Personligt ombud

Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer som har psykiska funktionsnedsättningar och som har betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden (jfr förordningen [2013:522] om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykiska funktionsnedsättningar).

I budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9 s. 184) anför regeringen att statsbidrag till insatsen personligt ombud utökades med 30 miljoner kronor under 2020–2022 och förlängdes mellan åren 2023 och 2025, bl.a. med syftet att öka antalet ombud och motivera fler kommuner att anställa personliga ombud. Regeringen anför vidare att Socialstyrelsens uppföljning och rapportering visar att verksamheten med personligt ombud är väletablerad och fungerande. Personligt ombud skapar bl.a. möjlighet att förbättra livsvillkoren och öka delaktigheten i samhället för personer med psykisk funktionsnedsättning. Regeringen avser därför att göra en permanent höjning av statsbidraget med 83 miljoner kronor. Höjningen görs bl.a. för att öka antalet ombud och motivera fler kommuner att anställa personliga ombud. En utökad finansiering skapar enligt regeringen förbättrade möjligheter för kommunernas långsiktiga planering och möjliggör att fler kommuner kan

erbjuda personligt ombud samt att fler ombud kan anställas. Insatsen är ett individuellt stöd för personer med psykisk funktionsnedsättning, vilket enligt regeringen är i linje med den prioriterade inriktningen för funktionshinderspolitiken.

I december 2025 ställde sig socialutskottet bakom regeringens förslag (bet. 2025/26:SoU1). Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2025/26:114).

Socialstyrelsens nationella riktlinjer för adhd och autism

Av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för adhd och autism från 2024 framgår bl.a. att hälso- och sjukvården eller socialtjänsten i vissa fall bör utse en vård- och stödsamordnare för personer med komplexa behov som annars riskerar att inte få tillgång till insatser. Vård- och stödsamordnaren samordnar kontakterna med myndigheter, hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Funktionen kan benämnas på olika sätt i olika delar av landet, t.ex. case manager, särskild samordnare eller koordinatorstöd.

Kunskapsguiden

Kunskapsguiden är en webbplats som samlar kunskapsstödjande produkter från Socialstyrelsen och andra myndigheter och aktörer. På Kunskapsguiden finns kvalitetssäkrad kunskap från flera myndigheter och andra aktörer. Kunskapsguiden vänder sig till dem som arbetar nära personer med behov av insatser inom hälsa, vård och omsorg. Socialstyrelsen är ansvarig utgivare i samverkan med andra myndigheter och SKR.

Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten

Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten är en samverkansform mellan Socialstyrelsen, SKR och de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS). Inom partnerskapet samverkar regional och nationell nivå kring frågor om kunskapsstyrning och kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Partnerskapet har en nationell modell för att identifiera lokala behov av kunskap inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården. Syftet med modellen är att ringa in de områden där kommunerna upplever att det saknas kunskapsstöd, så att nationella aktörer kan ta fram nya eller anpassade kunskapsstöd på nationell nivå (Socialstyrelsen, Kunskapsguiden).

Stöd till studenter med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning kan få pedagogiskt stöd för att kunna studera – t.ex. genom anpassad litteratur, anteckningsstöd, mentor eller extra handledning, teckenspråkstolkning eller skrivtolkning. Vid alla universitet och högskolor finns det särskilda kontaktpersoner och samordnare för personer med en funktionsnedsättning (uhr.se).

Svar på skriftliga frågor

Den 23 april 2025 besvarade socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M) en skriftlig fråga om återkravsstopp för assistansersättning (fr. 2024/25:1065). Ministern anförde följande:

Nadja Awad har frågat mig om jag avser att ta några generella initiativ för att införa ett stopp för återkraven inom assistansersättningen.

Som Nadja Awad skriver har Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) i två avgöranden prövat om det föreligger grund för återkrav av assistansersättning från assistansanordnare med anledning av de uppgifter som bolagen lämnat till Försäkringskassan. HFD har i båda fallen bedömt att den uppgiftsskyldighet som assistansanordnare i egenskap av arbetsgivare för en personlig assistent har i förhållande till Försäkringskassan innebär att det är anordnaren som genom den undertecknade tidsredovisningen är den som lämnar uppgifterna och som ansvarar för att dessa är korrekta. Detta gäller även i fråga om de uppgifter som härrör från de av anordnaren anställda assistenterna. En assistansanordnare får alltså förutsättas ha insikt i den försäkrades förhållanden och vetskap om hur assistansen bedrivs och när den lämnas (mål nr. 5394-23, 3513-23).

I de fall en assistansmottagare eller anordnare, genom att lämna oriktiga uppgifter eller underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälnings-skyldighet, har orsakat att assistansersättning har lämnats felaktigt eller med för högt belopp ska Försäkringskassan besluta om återbetalning av ersättningen. Detsamma gäller om en assistansmottagare eller anordnare i annat fall har fått assistansersättning som de har insett eller skäligen borde ha insett var felaktig eller för hög (108 kap. 2 och 9 a §§ socialförsäkringsbalken).

I dag saknas regelbundna uppföljningar av assistansersättning. Frånvaron av uppföljningar innebär enligt Försäkringskassan svårigheter i att säkerställa att rätt person får rätt ersättning och försvårar för myndigheten att förhindra brottslighet. Det leder även till att verkställigheten av felaktiga beslut kan pågå under längre tid utan att upptäckas. Genom uppföljning skulle Försäkringskassan bl.a. bättre kunna vägleda den assistansberättigade om huruvida ändrade förhållanden bör anmälas för att motverka felaktiga utbetalningar och framtida återbetalningskrav för den assistansberättigade.

Regeringen har gett Försäkringskassan i uppdrag att vidta åtgärder i syfte att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga. Inom ramen för uppdraget har Försäkringskassan tagit fram en handlingsplan för hur myndigheten avser att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga, öka förmågan att omhänderta anmälningar av ändrade förhållanden, stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar. Försäkringskassan ska löpande under året, med start den 25 april 2025, redovisa resultatet av det arbete som görs som en följd av handlingsplanen.

Regeringen anser att personlig assistans är en frihetsreform som ska värnas. Det förutsätter samtidigt att systemet skyddas mot brottsligt utnyttjande. Det är viktigt att rätt person får rätt ersättning och att ersättningen motsvarar det faktiska behovet av stöd. Ett nytt system behövs för att bättre kunna motverka felaktiga utbetalningar och för att möta den enskildes behov av förutsebarhet och rättssäkerhet. Regeringen har därför fattat beslut om att tillsätta en utredning som syftar till att värna den personliga assistansens långsiktiga hållbarhet och legitimitet. En särskild utredare ska lämna förslag på åtgärder som gör den personliga assistansen mer motståndskraftig mot välfärdsbrottslighet och mer förutsägbar för den

assistansberättigade samt ger ökade möjligheter att säkerställa att den assistansberättigade får sina behov tillgodosedda. Med det sagt är det viktigt att systemet inte leder till orimliga konsekvenser. Regeringen följer därför utvecklingen på området.

Den 28 maj 2025 besvarade socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M) en skriftlig fråga om studier med stöd via LSS (fr. 2024/25:1196). Ministern anförde följande:

Martina Johansson har frågat mig om jag anser att det är rimligt att en 23-åring med fysiska funktionsnedsättningar inte ska få studera med stöd via LSS och om jag avser att vidta åtgärder för att förtydliga lagstiftningen så att högre studier inte utesluts.

Som minister kan jag inte uttala mig i enskilda ärenden. Av lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, följer att verksamhet enligt lagen ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Målet ska vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor. Insatserna ska anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lättillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv.

LSS kan t.ex. ge funktionshindrade stöd vid högre studier. Enligt LSS är det kommunens uppgift att medverka till att personer inom LSS-personkrets får tillgång till arbete eller studier. För det fall enskilda har rätt till personlig assistans i relation till studier, ansvarar antingen kommunen eller Försäkringskassan för att tillgodose den enskildes behov beroende på antalet beviljade assistanstimmar.

Diskrimineringslagen (2008:567) förbjuder diskriminering som har samband med funktionsnedsättning. Förbudet omfattar bland annat utbildningsområdet. Lagen ställer vidare krav på utbildningsanordnare att arbeta förbyggande och främjande för att inom sin verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Diskrimineringsombudsmannen har tillsyn över att lagen följs.

Vid universitet och högskolor finns det särskilda kontaktpersoner och samordnare för personer med en funktionsnedsättning. Deras arbete går ut på att samordna studentens behov, lärarnas arbetssätt och det pedagogiska stöd som finns. Målet är att hitta skäliga anpassningar som gör det möjligt att genomföra studierna.

Den 1 oktober 2025 besvarade socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M) en skriftlig fråga om daglig verksamhet och studier (fr. 2025/26:35). Ministern anförde följande:

Ola Möller har frågat mig om jag avser att agera för att möjliggöra utökade studier i kombination med daglig verksamhet.

Daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig är en insats enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Syftet med insatsen är att bidra till den personliga utvecklingen och främja delaktigheten i samhället.

Det är kommunerna som har ansvaret för att tillhandahålla insatsen daglig verksamhet. Socialstyrelsen följer årligen upp tillgången till och utvecklingen inom verksamheter som ger stöd till personer med funktionsnedsättning. Daglig verksamhet är den största insatsen inom LSS, sett till antalet individer. Det är också den insats som ökar mest (Lägesrapport

Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning, Socialstyrelsen, 2025). Regeringen följer utvecklingen via myndighetens årliga lägesrapport.

Regeringen har tidigare gett Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett kunskapsstöd för hur daglig verksamhet kan utformas så att de som står längst från arbetsmarknaden får ökade möjligheter till såväl att förvärva och bibehålla sina förmågor utifrån sina egna förutsättningar som delaktighet i samhället.

Regeringen har även på andra sätt skapat förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning som står långt från arbetsmarknaden ska ges möjlighet att närma sig den.

Regeringen har bl.a. gett Försäkringskassan i uppdrag att utveckla sin samverkan med kommunerna för att följa upp att unga som uppbär aktivitetsersättning och som finns i kommunernas dagliga verksamhet ges möjlighet att närma sig lönearbete när förutsättningarna finns. Försäkringskassan redovisade sitt uppdrag i juni 2025 (FK 2025/000538).

Vidare föreslår regeringen i budgetpropositionen för 2026 att sjuk- och aktivitetsersättning kan vara partiellt vilande vid studier och att provotiden för studier med aktivitetsersättning förlängs från 6 till 12 månader. Regeringen vill med detta förslag underlätta för personer med sjukersättning eller aktivitetsersättning att under trygga former kunna pröva sin kapacitet att studera och att kunna studera på deltid med en ersättning som är vilande i motsvarande grad.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om stöd till personer med funktionsnedsättning

Motionsyrkanden om stöd till personer med funktionsnedsättning behandlades senast i betänkande 2024/25:SoU15 Stöd till personer med funktionsnedsättning. I betänkandet avstyrkte utskottet motionsyrkanden om bl.a. livsvillkor för personer med funktionsnedsättning, tillgång till insatser enligt LSS, det schabloniserade föräldraavdraget, insatsen ledsagning och indexerad finansieringsmodell för assistansersättning. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2024/25:86).

Tillkännagivande om huvudmannaskap för personlig assistans

Utskottet föreslog i betänkande 2020/21:SoU10 Huvudmannaskap för personlig assistans ett tillkännagivande om huvudmannaskap för personlig assistans (s. 7, 1 res. S, C, L, MP). Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2020/21:80).

I skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 anför regeringen följande när det gäller tillkännagivandet (s. 194–195):

Om *huvudmannaskap för personlig assistans**: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om huvudmannaskap för personlig assistans (bet. 2020/21:SoU10 s. 5 f.).

I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9 avsnitt 7.3 s. 151 f.) gjorde regeringen bedömningen att det mot bakgrund av frågans komplexitet inte är möjligt att presentera ett lagförslag vid den tidpunkt

som riksdagen tillkännagett för regeringen. Huvudmannaskapsutredningen (S 2021:05) har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag som rör statligt huvudmannaskap för personlig assistans (dir. 2021:76). Utredningen skulle bl.a. lämna förslag på hur kommunala beslut om personlig assistans kan överföras och anpassas till socialförsäkringsbalkens regelverk för statlig assistansersättning. Den 1 mars 2023 överlämnade utredningen sitt slutbetänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans – Ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet (SOU 2023:9). Betänkandet har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet.

I budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 9 s. 175) aviserade regeringen att man under mandatperioden avser att introducera åtgärder med målsättningen om ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Punkten är inte slutbehandlad.

Tillkännagivande om ett tilläggsdirektiv till Huvudmannaskapsutredningen

Utskottet föreslog i betänkande 2021/22:SoU12 Stöd till personer med funktionsnedsättning ett tillkännagivande till regeringen om att genom tilläggsdirektiv ge Huvudmannaskapsutredningen ett uppdrag att utarbeta förslag som gör att samtliga hjälpmoment för alla grundläggande behov ska ge rätt till personlig assistans (s. 28, 1 res. S, M). Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2021/22:188).

I skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 anför regeringen följande om tillkännagivandet (s. 215):

Punkt 3 om *tilläggsdirektiv till Huvudmannaskapsutredningen**: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om tilläggsdirektiv till Huvudmannaskapsutredningen för personlig assistans i syfte att samtliga grundläggande behov ska vara assistansgrundande i sin helhet (bet. 2021/22:SoU12 s. 28).

Den 1 mars 2023 överlämnade Huvudmannaskapsutredningen (S 2021:05) sitt slutbetänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans – Ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet (SOU 2023:9). Betänkandet har remissbehandlats och bereds inom Regeringskansliet. I budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 9 s. 175) aviserade regeringen att man under mandatperioden avser att introducera åtgärder med målsättningen om ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Punkten är inte slutbehandlad.

Tillkännagivanden om insatsen ledsagning

Utskottet föreslog i betänkande 2023/24:SoU13 Stöd till personer med funktionsnedsättning ett tillkännagivande om insatsen ledsagning (s. 41, 1 res. M, KD, L). Utskottet anförde följande (s. 41):

När det gäller rätten till ledsagning noterar utskottet att Socialstyrelsen i juni 2023 överlämnade rapporten Förändringar av ledsagning över tid – Rapport till regeringen som svar på uppdrag. Av rapporten framgår bl.a. att allt färre i LSS personkrets 3 beviljas ledsagning. Sämst är utvecklingen bland unga. Den som inte anses tillhöra LSS personkrets men som har behov av stöd i sin livsföring kan få detta med stöd av socialtjänstlagen, vilket i många kommuner innebär att den enskilde får stora kostnader för insatsen. Utskottet noterar att Socialstyrelsen avser att ta fram ett

stödmaterial till kommunerna i syfte att öka kunskapen om insatsen ledsagning. I rapporten föreslår Socialstyrelsen även att förutsättningarna för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag bör utredas. Utskottet anser mot denna bakgrund att regeringen bör se över förutsättningarna för avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning. Regeringen bör även se över förutsättningarna för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna [...] bör bifallas.

Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2023/24:256)

I skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 anför regeringen följande när det gäller tillkännagivandet (s. 244):

Punkt 6 om *insatsen ledsagning**: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att se över förutsättningarna för avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning och reglera insatsen i en särskild lag (bet. 2023/24:SoU13 s. 41). Regeringen överväger vilka eventuella åtgärder som bör vidtas med anledning av tillkännagivandet. Punkten är inte slutbehandlad.

Tillkännagivande om uppräknings av assistansersättning

Utskottet föreslog i betänkande 2023/24:SoU13 Stöd till personer med funktionsnedsättning ett tillkännagivande om uppräknings av assistansersättning (s. 41, 1 res. M, KD, L). Utskottet anförde följande (s. 41):

Nivån på schablonersättningen har betydelse för att säkerställa goda arbetsvillkor för den personliga assistenten. Regeringen fastställer årligen timschablonen, vilken används som grund för beräkning av ersättning för personlig assistans. Enligt utskottet bör regeringen framöver årligen redovisa hur det föreslagna schablonbeloppet har räknats fram. Vidare är det angeläget att göra en översyn av dagens modell för uppräknings av assistansersättning. Utskottet anser att regeringen snarast bör tillsätta en utredning med målet att ta fram en långsiktigt hållbar finansieringsmodell för assistansersättningen som bättre tar hänsyn till olika utförares faktiska kostnader.

Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Därmed bör motionerna [...] bifallas. Motion [...] bör bifallas delvis.

Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2023/24:256).

I skrivelse 2024/25:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2024 anför regeringen följande när det gäller tillkännagivandet (s. 244):

Punkt 7 om *uppräknings av assistansersättning**: Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om uppräknings av assistansersättning (bet. 2023/24:SoU13 s. 41). Regeringen har i budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 9 s. 175) angett att man avser att undersöka införandet av en indexering av schablonbeloppet för assistansersättningen i syfte att öka förutsägbarheten för assistansmottagare och assistansanordnare. Punkten är inte slutbehandlad.

Utskottets ställningstagande

Huvudmannaskapsutredningen överlämnade sitt slutbetänkande Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) till regeringen i mars 2023. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet. I budgetpropositionen för 2026 anfördes att regeringen har för avsikt att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för insatsen personlig assistans. Regeringen avser därför att överväga åtgärder med målsättningen att överföra hela huvudmannaskapet för personlig assistans till staten (prop. 2025/26:1 utg.omr. 9 s. 183). Utskottet delar regeringens bedömning att ett statligt huvudmannaskap skapar förutsättningar för ökad likvärdighet och rättssäkerhet i bedömningar av rätten till personlig assistans, samtidigt som det innebär effektivare administration jämfört med dagens system med dubbla huvudmän. Utskottet delar även regeringens bedömning att en förutsättning för att ett statligt huvudmannaskap ska kunna ge de stabila förutsättningar som avses är att regelverket för rätten till insatsen är tydligt. Innan huvudmannaskapet överförs till staten avser regeringen därför att se över förutsättningarna och regelverket för rätten till personlig assistans, vilket utskottet välkomnar.

Utskottet kan i detta sammanhang även konstatera att regeringen i april 2025 gav en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag på åtgärder som bl.a. ger ökade möjligheter att säkerställa att den assistansberättigade får sina behov tillgodosedda (dir. 2025:40). Syftet är att värna den personliga assistansens långsiktiga hållbarhet och legitimitet. Uppdraget ska redovisas senast den 8 januari 2027.

Utskottet anser mot denna bakgrund att det inte är nödvändigt för riksdagen att ta några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:712 (L), 2025/26:2778 (V) yrkandena 24 och 25, 2025/26:2915 (M), 2025/26:3188 (C) yrkandena 60 och 61, 2025/26:3205 (M), 2025/26:3543 (MP) yrkande 3 och 2025/26:3645 (S) yrkandena 167 och 168. Motionsyrkandena bör avslås.

I juni 2024 riktade riksdagen ett tillkännagivande till regeringen om en uppräkningsav assistansersättningen (bet. 2023/24:SoU13, rskr. 2023/24:256). Enligt tillkännagivandet bör regeringen dels årligen redovisa hur schablonbeloppet har räknats fram, dels göra en översyn av modellen för uppräkningsav assistansersättningen. Tillkännagivandet bereds inom Regeringskansliet. Utskottet noterar att det i budgetpropositionen för 2026 anfördes att regeringen undersöker införandet av en indexering av schablonbeloppet i syfte att öka förutsägbarheten för assistansmottagare och assistansanordnare (prop. 2025/26 utg.omr. 9 s. 184). Utskottet ser positivt på detta och utgår från att regeringen återkommer i frågan. Motionerna 2025/26:3017 (KD), 2025/26:3188 (C) yrkande 70, 2025/26:3543 (MP) yrkande 4 och 2025/26:3645 (S) yrkande 169 bör avslås.

I juni 2024 riktade riksdagen även ett tillkännagivande till regeringen om insatsen ledsagning (bet. 2023/24:SoU13, rskr. 2023/24:256). Enligt tillkännagivandet bör regeringen se över förutsättningarna dels för avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning, dels för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag. Tillkännagivandet bereds inom Regeringskansliet. Utskottet

noterar att Socialstyrelsen i regleringsbrevet för budgetåret 2026 har fått i uppdrag att ta fram ett stödmaterial när det gäller utredning, bedömning av personkrets och rätt till insatser enligt LSS, bl.a. utifrån LSS intentioner och internationella konventioner. I uppdraget ska särskilt fokus läggas på insatsen ledsagarservice. Syftet med uppdraget är att öka likvärdigheten i kommunernas handläggning av LSS. Utskottet välkomnar detta uppdrag och fortsätter att följa denna fråga. Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några nya initiativ med anledning av motionerna 2025/26:912 (S), 2025/26:2778 (V) yrkande 27, 2025/26:3139 (L), 2025/26:3188 (C) yrkande 69, 2025/26:3543 (MP) yrkande 13 och 2025/26:3645 (S) yrkande 174. Motionsyrkandena bör avslås.

När det gäller rätten till personlig assistans vid högre studier konstaterar utskottet att det enligt LSS är kommunens uppgift att medverka till att personer inom LSS personkrets får tillgång till studier. För det fall enskilda har rätt till personlig assistans i relation till studier, ansvarar antingen kommunen eller Försäkringskassan för att tillgodose den enskildes behov beroende på antalet beviljade assistanstimmar. Utskottet noterar även att det vid universitet och högskolor finns särskilda kontaktpersoner och samordnare för personer med en funktionsnedsättning. Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen tar några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:1961 (S) och 2025/26:3188 (C) yrkande 62. Motionsyrkandena bör avslås.

Utskottet noterar vidare att Försäkringskassan i regleringsbrevet för budgetåret 2026 bl.a. har fått i uppdrag att vidta åtgärder för att minska handläggningstider och ärendebalanser utan att rättssäkerheten riskeras. Som nämnts ovan har Socialstyrelsen i regleringsbrevet för budgetåret 2026 fått i uppdrag att ta fram ett stödmaterial när det gäller utredning, bedömning av personkrets och rätt till insatser enligt LSS, bl.a. utifrån LSS intentioner och internationella konventioner. Socialstyrelsen tar även årligen fram statistik om insatser enligt LSS, bl.a. uppdelad på kön. Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen tar några initiativ med anledning av 2025/26:2778 (V) yrkandena 33, 34, 36 och 37 samt 2025/26:3108 (KD). Motionsyrkandena bör avslås.

Av direktiven till den utredning (dir. 2025:40) som nämns ovan framgår att utredaren bl.a. ska analysera och föreslå en ordning med en särskild inspektion (LSS-inspektion) för den verksamhet som bedrivs enligt LSS. Utredningen ska också analysera och bedöma enskildas behov av utökade möjligheter till juridiskt stöd eller rådgivning när det gäller LSS och assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken och lämna förslag på hur den särskilda inspektionen ska kunna erbjuda ett sådant stöd. Uppdraget ska redovisas senast den 8 januari 2027. Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:2778 (V) yrkande 41 och 2025/26:3543 (MP) yrkande 12. Motionsyrkandena bör avslås.

När det gäller återkrav inom personlig assistans välkomnar utskottet att regeringen har gett Försäkringskassan i uppdrag att vidta åtgärder i syfte att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga. Inom ramen för uppdraget har Försäkringskassan tagit fram en handlingsplan för hur myndigheten avser

att motverka att enskilda blir återbetalningsskyldiga, öka förmågan att omhänderta anmälningar av ändrade förhållanden, stärka förmågan att återkräva felaktiga utbetalningar och öka återbetalningen av felaktigt utbetalda ersättningar. Utskottet noterar även att den utredning (dir. 2025:40) som nämns ovan bl.a. ska lämna förslag på åtgärder som gör den personliga assistansen mer förutsägbar för den assistansberättigade. Utskottet anser inte att det är nödvändigt för riksdagen att ta några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:3188 (C) yrkande 63, 2025/26:3543 (MP) yrkande 11 och 2025/26:3767 (L) yrkande 2. Motionsyrkandena bör avslås.

Vidare välkomnar utskottet att regeringen har vidtagit en rad åtgärder för att motverka välfärdsbrott och fusk inom personlig assistans. Regeringen har bl.a., som nämnts ovan, tillsatt en särskild utredare som ska lämna förslag på åtgärder som gör den personliga assistansen mer motståndskraftig mot välfärdsbrottlighet (dir. 2025:40). Vidare har regeringen gett en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder som stärker Ivos och kommunernas möjligheter att motverka oseriösa och kriminella utövare inom omsorgsmarknaden (dir. 2025:90). Regeringen har även gett Ivo olika uppdrag som rör förstärkt tillsyn mot välfärdsbrottlighet inom omsorgen (S2024/00041) samt uppdrag att kontrollera verksamheter med vilande tillstånd (S2026/00051). Mot denna bakgrund anser utskottet inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:26 (SD), 2025/26:132 (SD), 2025/26:2217 (M), 2025/26:3543 (MP) yrkande 2 och 2025/26:3585 (SD) yrkande 2. Motionsyrkandena bör avslås.

Ivo har i sin tillsyn av LSS-boenden uppmärksammat att verksamhetens och personalens kunskaper om olika typer av funktionsnedsättningar och om vad den enskilde behöver alltför ofta brister. Utskottet välkomnar därför att regeringen i syfte att höja kompetensen hos personal som arbetar företrädesvis i LSS-boenden har beslutat att inrätta ett nationellt kompetenscentrum för frågor om intellektuell funktionsnedsättning och autism. Regeringen har även utvidgat Äldreomsorgslyftet till att också omfatta personal i LSS-boenden 2026. Medlen kommer bl.a. att kunna användas för kompetenshöjande insatser. När det gäller LSS-utredningens förslag om att kartlägga förhållandet mellan insatsen daglig verksamhet och arbetsmarknads- och utbildningsområdena noterar utskottet att betänkandet (SOU 2018:88) bereds inom Regeringskansliet. Utskottet noterar även att Socialstyrelsen har tagit fram ett kunskapsstöd för hur daglig verksamhet kan utformas. Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:1951 (S) yrkande 1, 2025/26:2778 (V) yrkandena 30, 31 och 42 samt 2025/26:3188 (C) yrkande 65. Motionsyrkandena bör avslås.

Av socialtjänstlagen framgår att socialnämnden ska arbeta för att personer som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Hemtjänst och boendestöd är insatser som beslutas enligt SoL. Utskottet noterar att Socialstyrelsen i december 2025 publicerade en ny vägledning om boendestöd, Boendestöd – Insats för personliga behov enligt socialtjänstlagen.

Utskottet vill i detta sammanhang även nämna Partnerskapet till stöd för kunskapsstyrning inom socialtjänsten som är en samverkansform mellan Socialstyrelsen, SKR och de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS). Inom partnerskapet samverkar regional och nationell nivå kring frågor om kunskapsstyrning och kunskapsutveckling inom socialtjänsten. Utskottet är inte berett att föreslå att riksdagen tar några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:2778 (V) yrkandena 40 och 51 samt 2025/26:3019 (KD). Motionsyrkandena bör avslås.

Hjälpmedel m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om en ny hjälpmedelsutredning m.m. samt nationella strategier och riktlinjer.

Jämför reservation 13 (S, V, C).

Motionerna

En ny hjälpmedelsutredning m.m.

I kommittémotion 2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 176 föreslås ett tillkännagivande om att en ny, bredare hjälpmedelsutredning bör tillsättas. Även i kommittémotion 2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att tillsätta en ny hjälpmedelsutredning.

I kommittémotion 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 14 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppgift att se över lagstiftningen när det gäller hjälpmedel.

I kommittémotion 2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 75 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att skapa en separat hjälpmedelslag i syfte att säkerställa en mer jämlik hjälpmedelsförsörjning, vilken även inkluderar rätten till fritidshjälpmedel.

I motion 2025/26:906 av Alexandra Völker och Linnéa Wickman (båda S) föreslås ett tillkännagivande om att se över behovet av att se över regelverket och finansieringen när det gäller hjälpmedel i syfte att säkerställa enhetliga avgifter och en jämlik tillgång i alla Sveriges regioner.

Nationella strategier och riktlinjer

I motion 2025/26:2197 av Crister Carlsson (M) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge ansvariga myndigheter i uppdrag att utreda möjligheten att ta fram en nationell strategi för området ögonhälsa och en tillhörande handlingsplan i syfte att säkerställa en preventiv, effektiv och jämlik ögonhälsa i hela landet. I motion 2025/26:3009 av Dan Hovskär (KD) föreslås ett liknande tillkännagivande.

I motion 2025/26:1631 av Jessica Rodén och Louise Thunström (båda S) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att överväga att ta initiativ till nationella riktlinjer som kan bidra till ett mer rättvist och likvärdigt stöd till döva.

I motion 2025/26:3107 av Magnus Berntsson (KD) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta fram en nationell strategi för att stärka rättigheterna för döva och hörselskadade.

Gällande rätt

Hälso- och sjukvårdslagen och patientlagen

I hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), förkortad HSL, föreskrivs det grundläggande ansvar som sjukvårdshuvudmännen har för hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. Enligt 8 kap. 7 § HSL ska regionen erbjuda habilitering och rehabilitering, hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning och tolktjänst för vardagstolkning för barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade. Detta gäller dem som är bosatta inom regionen eller som är kvarskrivna enligt 16 § folkbokföringslagen (1991:481) och stadigvarande vistas där (8 kap. 1 § HSL).

Kommunen ska i vissa fall erbjuda habilitering, rehabilitering och hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning (12 kap. 5 § första stycket HSL).

Av 7 kap. 2 § patientlagen (2014:821) framgår att när det finns olika hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning tillgängliga ska patienten ges möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar. Patienten ska få det valda hjälpmedlet om det med hänsyn till hans eller hennes behov och till kostnaderna för hjälpmedlet framstår som befogat. Patienten ska enligt 3 kap. 1 § patientlagen få information om bl.a. de hjälpmedel som finns för personer med funktionsnedsättning.

Socialstyrelsens föreskrifter

Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2021:52) om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården reglerar bl.a. förskrivningen av medicintekniska produkter inom hälso- och sjukvården.

Pågående arbete

Socialstyrelsens arbete med hjälpmedel

Socialstyrelsen arbetar för en jämlik hjälpmedelsförsörjning bl.a. genom att

- tillhandahålla kunskapsstöd och utbildning om förskrivningsprocessen
- öka kunskapen om skillnader i tillgång till och användning av hjälpmedel
- följa upp och utvärdera hjälpmedelsområdet på nationell nivå.

Skriften *Förskrivning av hjälpmedel – Stöd vid förskrivning av hjälpmedel* till personer med funktionsnedsättning samlar på en övergripande nivå aktuell kunskap om förskrivning av hjälpmedel utifrån HSL. Skriften riktar sig till förskrivare och chefer för förskrivare. Skriften kompletterar och fördjupar innehållet i webbutbildningen *Förskrivning av hjälpmedel* och uppdaterades 2021 utifrån ny reglering av medicintekniska produkter.

Socialstyrelsen har genomfört fyra nationella datainsamlingar i syfte att långsiktigt följa upp hjälpmedelsområdet. Den senaste publikationen, *Statistik om hjälpmedel 2024 och kostnader 2025*, publicerades i juni 2025. Statistiken är uppdelad på kön och åldersgrupper samt efter region och kommun där så är möjligt.

Strategi för rehabilitering, habilitering och hjälpmedel

I januari 2025 gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett förslag till en nationell strategi och en tillhörande handlingsplan i syfte att säkerställa en effektiv och jämlik rehabilitering, habilitering och användning av åtgärden hjälpmedel i hela landet (S2025/00109 [delvis]).

Socialstyrelsen ska när uppdraget utförs föra dialog med berörda aktörer såsom huvudmän, professionsföreningar samt patient-, brukar- och anhörigorganisationer genom att bl.a. hämta in och beakta synpunkter från dessa. Myndigheten ska även föra dialog inom Partnerskap för kunskapsstyrning. Socialstyrelsen ska också föra dialog med relevanta akademiska institutioner samt internationella organ såsom Världshälsoorganisationen (WHO).

Socialstyrelsen ska senast den 30 maj 2026 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Socialstyrelsens nationella riktlinjer

Socialstyrelsens nationella riktlinjer stöder den som beslutar om resurser i hälso- och sjukvården, tandvården och socialtjänsten (socialstyrelsen.se). Beslutsfattaren får veta vilka behandlingar och metoder som är viktigast att satsa på eller avveckla. Socialstyrelsen utvärderar också kvaliteten inom sina riktlinjeområden. I ett riktlinjepaket ingår rekommendationer, indikatorer, målnivåer och utvärderingar.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om en ny hjälpmedelsutredning m.m. behandlades senast i betänkande 2024/25:SoU15 *Stöd till personer med funktionsnedsättning*. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2024/25:86).

Utskottets ställningstagande

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) är det kommuner och regioner, i egenskap av huvudmän för sjukvården, som är ansvariga för att tillhandahålla hjälpmedel till dem som behöver det för sin dagliga livsföring. Samtidigt arbetar Socialstyrelsen för en jämlik hjälpmedelsförsörjning bl.a. genom att tillhandahålla kunskapsstöd och utbildning om förskrivningsprocessen, öka kunskapen om skillnader i tillgång till och användning av hjälpmedel samt följa upp och utvärdera hjälpmedelsområdet på nationell nivå. Myndigheten tar även fram statistik om förskrivna hjälpmedel.

Utskottet noterar att Socialstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram ett förslag till en nationell strategi och en tillhörande handlingsplan i syfte att säkerställa en effektiv och jämlik rehabilitering, habilitering och användning av åtgärden hjälpmedel i hela landet (S2025/00109 [delvis]). Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 maj 2026. Utskottet välkomnar detta uppdrag och vidhåller sin uppfattning att det inte är nödvändigt för riksdagen att ta några initiativ när det gäller en ny hjälpmedelsutredning. Motionerna 2025/26:906 (S), 2025/26:2778 (V) yrkande 14, 2025/26:3188 (C) yrkande 75 och 2025/26:3645 (S) yrkande 176 bör avslås.

Vidare anser utskottet inte att riksdagen bör ta några initiativ med anledning av motionerna 2025/26:1631 (S) yrkande 3, 2025/26:2197 (M), 2025/26:3009 (KD) och 2025/26:3107 (KD) om nationella strategier och riktlinjer. Motionsyrkandena bör avslås.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns upptagna i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se bl.a. betänkandena 2022/23:SoU21, 2023/24:SoU13 och 2024/25:SoU15. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av de nämnda betänkandena.

Reservationer

1. FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, punkt 1 (V, C, MP)

av Christofer Bergenblock (C), Nils Seye Larsen (MP) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:877 av Magnus Manhammar (S),

2025/26:1586 av Malin Danielsson (L),

2025/26:2778 av Nadjia Awad m.fl. (V) yrkande 1,

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 64,

2025/26:3527 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 1,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 1 och

2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

Sverige har ratificerat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, men har återkommande fått kritik från FN och funktionsrättsorganisationer för bristande efterlevnad. Om funktionsrättskonventionen införlivas i svensk lag skulle rättigheterna kunna prövas fullt ut i domstol och bli bindande för myndigheter, kommuner och regioner.

Vi anser därför att regeringen bör utreda hur FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning kan införlivas i svensk lagstiftning. En sådan utredning bör ta fasta på de nationella granskningarna från FN:s kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning och klargöra vilken roll kommitténs rekommendationer och granskningar bör ha för framtida svensk lagstiftning. Utredningen bör också lämna förslag om hur det kan säkerställas att finansieringen är tillräcklig för att åtagandena i konventionen ska efterlevas. Regeringen bör tillsätta en utredning i enlighet med det som anges ovan.

2. Utredning om grundläggande behov och genomförande av Huvudmannaskapsutredningens förslag, punkt 2 (S, V, C, MP)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Karin Sundin (S), Mikael Dahlqvist (S), Anna Vikström (S), Christofer Bergenblock (C), Nils Seye Larsen (MP), Agneta Nilsson (S) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 24 och 25,

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkandena 60 och 61,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 3 och

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkandena 167 och 168 samt

avslår motionerna

2025/26:712 av Malin Danielsson (L),

2025/26:2915 av Lars Beckman (M) och

2025/26:3205 av Ann-Sofie Lifvenhage (M).

Ställningstagande

I mars 2023 lämnade Huvudmannaskapsutredningen (SOU 2023:9) sitt betänkande till regeringen. Utredningens största och viktigaste förslag innebär att staten genom Försäkringskassan ska ta över det fulla ansvaret för beslut och finansiering av all personlig assistans. Ett statligt huvudmannaskap skapar förutsättningar för ökad likvärdighet och rättssäkerhet över landet, det stärker arbetet mot felaktiga utbetalningar och välfärds kriminalitet och det ger staten bättre förutsättningar att klara av situationer där behovet av eller kostnaderna för personlig assistans ökar mycket eller oväntat.

Att skyndsamt säkerställa att samtliga grundläggande behov ska anses vara av integritetsnära karaktär och därmed vara assistansgrundande i sin helhet är ett viktigt steg för att återupprätta intentionen med LSS. Denna förändring bör göras innan huvudmannaskapet övergår i statlig regi. Därför bör regeringen tillsätta en utredning av huruvida samtliga grundläggande behov kan göras assistansgrundande i sin helhet.

Därefter anser vi att regeringen bör genomföra Huvudmannaskapsutredningens förslag.

3. Uppräkning av assistansersättningen, punkt 3 (S, V, C, MP)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Karin Sundin (S), Mikael Dahlgvist (S), Anna Vikström (S), Christofer Bergenblock (C), Nils Seye Larsen (MP), Agneta Nilsson (S) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 70,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 4 och

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 169 och
bifaller delvis motion

2025/26:3017 av Dan Hovskär (KD).

Ställningstagande

Alla utförare av assistans är beroende av det s.k. timbeloppet för assistansersättningen. Nivån är avgörande för kvaliteten, inte minst för att kunna säkerställa goda arbetsvillkor. De senaste åren har uppräkningsunderlaget lönekostnadsutvecklingen, vilket pressat många verksamheter hårt. Samtidigt har olika utförares olika förutsättningar blivit allt tydligare. Stora vinstdrivande aktiebolag har t.ex. klarat den lägre uppräkningsbättre än mindre familjeägda företag och egna arbetsgivare.

Den 12 juni 2024 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande om timbeloppet. Enligt beslutet bör regeringen årligen redovisa hur schablonbeloppet har räknats fram samt göra en översyn av modellen för uppräkning av assistansersättningen. Vi anser att regeringen snarast ska återkomma till riksdagen med förslag i enlighet med riksdagens beslut.

4. Insatsen ledsagning för personer med synnedsättning, punkt 4 (S, V, C, MP)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Karin Sundin (S), Mikael Dahlgvist (S), Anna Vikström (S), Christofer Bergenblock (C), Nils Seye Larsen (MP), Agneta Nilsson (S) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 27,
2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 69,
2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 13 och
2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 174,
bifaller delvis motion
2025/26:912 av Ida Karkiainen (S) och
avslår motion
2025/26:3139 av Malin Danielsson (L).

Ställningstagande

I juni 2023 överlämnade Socialstyrelsen rapporten Förändringar av ledsagning över tid – Rapport till regeringen som svar på ett uppdrag. I rapporten föreslår Socialstyrelsen bl.a. att förutsättningarna för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag bör utredas.

Den 12 juni 2024 beslutade riksdagen, mot bakgrund av Socialstyrelsens rapport, om ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen bör se över förutsättningarna för avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning samt om att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag.

Enligt vår mening är det angeläget att regeringen snarast påbörjar detta arbete.

5. Rätten till personlig assistans vid högre studier, punkt 5 (C)

av Christofer Bergenblock (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 62 och
avslår motion
2025/26:1961 av Mattias Vepsä m.fl. (S).

Ställningstagande

I dag nekas många studenter personlig assistans under studietiden, trots att deras behov är lika stora som under andra perioder i livet. Det strider mot principen om jämlikhet och är ett hinder för delaktighet. Enligt min mening bör regeringen tydligt slå fast rätten till personlig assistans vid högre studier. Det kräver en översyn av LSS och en förtydligad rättspraxis.

6. Olika frågor om insatser enligt LSS, punkt 6 (V)

av Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 33, 34, 36 och 37 samt avslår motion

2025/26:3108 av Dan Hovskär (KD).

Ställningstagande

JO har vid flera tillfällen kritiserat långa handläggningstider inom LSS. Enligt min mening bör regeringen därför snarast återkomma med förslag för att korta ned dessa handläggningstider. Regeringen bör även återkomma med förslag som säkerställer en likformig och rättssäker hantering av LSS-insatser i hela landet. Vidare anser jag att det bör tillkomma någon form av kompensation till den enskilde när den tvingas vara utan LSS-insats under tiden som denne överklagar beslut och inväntar förvaltningsrättens dom. Regeringen bör återkomma med förslag när det gäller kompensation. Slutligen anser jag att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att genomföra en översyn av skillnaderna mellan män och kvinnor i fråga om hur rätten till assistans efterlevs och föreslå relevanta åtgärder.

7. LSS-inspektion, punkt 7 (V, MP)

av Nils Seye Larsen (MP) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 41 och

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 12.

Ställningstagande

Behovet av tillsyn i enskilda ärenden är stort och brådskande. Enligt vår mening bör därför en LSS-inspektion inrättas som skulle kunna utreda

anmälningar från privatpersoner, förhindra att tvångs- och begränsningsåtgärder i LSS-verksamhet används felaktigt och utöva tillsyn över kommunernas tillämpning av LSS. Vi noterar att regeringen i april 2025 tillsatte en utredning som bl.a. ska analysera och föreslå en ordning med en LSS-inspektion. Vi uppmanar regeringen att agera skyndsamt i denna fråga. En LSS-inspektion bör inrättas så snart som möjligt.

8. Återkrav inom personlig assistans, punkt 8 (V, C, MP)

av Christofer Bergenblock (C), Nils Seye Larsen (MP) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 63 och

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 11 och

bifaller delvis motion

2025/26:3767 av Lina Nordquist och Malin Danielsson (båda L) yrkande 2.

Ställningstagande

Ett av de mest akuta problemen i dagens välfärdssystem är enligt vår mening rättsosäkra återkrav av assistansersättning. De många förändringar i bedömningen av rätten till assistans som skett under de senaste 15 åren gör det svårt för såväl assistansberättigade som anordnare att fullt ut och tydligt veta vad som avses med ”väsentligt ändrade förhållanden” och vad som inte gör det. Enligt vår mening bör Försäkringskassans återkravsverksamhet inom personlig assistans reformeras så att den blir mer rättssäker, effektiv och human och skyddar utsatta individer från orimliga krav. Tills att en reformering har skett behöver ett nödstopp för återkrav införas. Återkrav ska endast kunna komma i fråga om bedrägeri eller medvetet fusk kan styrkas. Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder för att åstadkomma detta.

9. Välfärdsbrott och fusk inom personlig assistans m.m., punkt 9 (MP)

av Nils Seye Larsen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 2 och avslår motionerna

2025/26:26 av Josef Fransson (SD),

2025/26:132 av Josef Fransson (SD),

2025/26:2217 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) och

2025/26:3585 av Markus Wiechel och Katja Nyberg (båda SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Under åren som gått sedan LSS tillkom 1994 har den ursprungliga intentionen med lagen urholkats och många upplever inte längre att lagens status som en rättighetslag finns kvar. Fokus har i stället hamnat på att minska kostnader och på senare tid också på att bekämpa ”fusket”. Naturligtvis ska välfärds kriminalitet bekämpas, men bilden som förmedlats av regeringsföreträdare att assistansen är ”kapad av kriminalitet” är enligt min mening en stark överdrift. Ett problem är dock det kryphål med handel av tillstånd från Ivo, där tillstånd att bedriva personlig assistans riskerar att köpas upp av kriminella aktörer. Det måste enligt min mening stoppas. Därför bör regeringen se över detta problem och återkomma med förslag på lagändringar som förbjuder handel med tillstånd för att bedriva personlig assistans.

10. LSS-boenden, daglig verksamhet och ekonomisk trygghet, punkt 10 (V)

av Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 30, 31 och 42 samt avslår motionerna

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 1 och

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 65.

Ställningstagande

Ivo har efter sin tillsyn av gruppboendestäder (LSS-boenden) för vuxna med funktionsnedsättningar pekat på allvarliga brister. Enligt Ivo är en av orsakerna att kommuner och andra huvudmän inte har säkerställt tillräcklig kompetens hos verksamheternas ledning och personal. Enligt min mening är

dess brister oacceptabla och de måste åtgärdas omgående. Regeringen bör därför återkomma med förslag som säkerställer att LSS-boenden lever upp till LSS och intentionerna i lagstiftningen.

I förarbetena till LSS finns krav på att insatser ska vara varaktiga och att kontinuiteten ska garanteras för att göra tillvaron mer trygg och överblickbar för den enskilde. Trots det ökar nu antalet tvångsförflyttningar. Enligt min mening behövs det en lagstiftning som hindrar tvångsförflyttning av personer som bor i en LSS-bostad. Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

Vidare föreslogs i LSS-utredningens betänkande Översyn av insatser enligt LSS (SOU 2018:88) att en kartläggning av förhållandet mellan insatsen daglig verksamhet och arbetsmarknads- och utbildningsområdena ska genomföras. Någon sådan kartläggning har ännu inte gjorts. Jag anser därför att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att genomföra en kartläggning i enlighet med LSS-utredningens förslag.

11. LSS-boenden, daglig verksamhet och ekonomisk trygghet, punkt 10 (C)

av Christofer Bergenblock (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 65 och avslår motionerna

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 1 och 2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 30, 31 och 42.

Ställningstagande

Allt fler personer med funktionsnedsättning vittnar om att de avstår från att testa ett mer självständigt liv – exempelvis eget boende eller arbete på den öppna arbetsmarknaden – eftersom de riskerar att förlora sin plats i en LSS-bostad eller rätten till daglig verksamhet. Det är ett allvarligt problem som hämmar både individens frihet och samhällets möjligheter att främja delaktighet och inkludering. Jag anser därför att möjligheten till s.k. ”vilande beslut” inom LSS och socialtjänstlagen bör utredas. Det innebär att en beviljad insats – exempelvis bostad med särskild service eller daglig verksamhet – kan pausas under en begränsad tid, utan att rätten till insatsen försvinner. Den enskilde ges då möjlighet att prova ett nytt boende, ett arbete eller en annan livssituation, med tryggheten att kunna återgå om det inte fungerar. Regeringen bör ta initiativ till en utredning enligt det som anges ovan.

12. Stöd enligt bl.a. socialtjänstlagen, punkt 11 (V)

av Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkandena 40 och 51 samt avslår motion

2025/26:3019 av Dan Hovskär (KD).

Ställningstagande

I takt med att rätten till assistans har urholkats hänvisas allt fler som borde få personlig assistans i stället till hemtjänsten för hjälp med sin dagliga livsföring. Enligt min mening behöver hemtjänsten utvecklas för att klara den delen av sitt uppdrag bättre. Regeringen bör därför ge en lämplig myndighet i uppdrag att lämna förslag på hur hemtjänsten kan bli bättre på att hjälpa yngre människor.

Vidare anser jag att det offentliga bör erbjuda stödsamordnare till dem som behöver. Exakt hur det ska regleras behöver utredas för att bl.a. ta hänsyn till ansvarsfrågor och relationerna mellan individen och det offentliga och avgöra vilka fall som ska berättiga en samordnare. Regeringen bör låta utreda denna fråga.

13. En ny hjälpmedelsutredning m.m., punkt 12 (S, V, C)

av Fredrik Lundh Sammeli (S), Karin Sundin (S), Mikael Dahlgvist (S), Anna Vikström (S), Christofer Bergenblock (C), Agneta Nilsson (S) och Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V) yrkande 14,

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 75,

2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 13 och

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S) yrkande 176 och

bifaller delvis motion

2025/26:906 av Alexandra Völker och Linnéa Wickman (båda S).

Ställningstagande

Den lagstiftning om hjälpmedel som gäller nu innehåller flera otydligheter och inkonsekvenser som bidrar till regionala och lokala ojämlikheter samt bristande helhetssyn på individen. I dag påverkas tillgången till hjälpmedel av i vilken del av livet det ska användas, individens ekonomiska förutsättningar samt var personen bor. Enligt vår mening behövs det en tydligare nationell styrning i syfte att säkerställa en mer jämlik hjälpmedelsförsörjning när det gäller sortiment, kriterier och avgifter.

Vi anser därför att regeringen bör tillsätta en ny hjälpmedelsutredning med syfte att ta fram förslag för en ökad nationell likvärdighet men också att säkerställa att personer som är i behov av hjälpmedel får rätt stöd. Utredningen bör även undersöka möjligheten att skapa en separat hjälpmedelslag.

Särskilt yttrande

Insatsen ledsagning för personer med synnedsättning, punkt 4 (SD)

Jessica Stegrud (SD), Carita Boulwén (SD), Leonid Yurkovskiy (SD) och Mona Olin (SD) anför:

Vi delar utskottets bedömning i fråga om motionerna om ledsagning i detta betänkande. Samtidigt finns det starka skäl att särskilt framhålla att riksdagen redan i juni 2024 riktade ett tydligt tillkännagivande till regeringen om insatsen ledsagning.

Genom riksdagens beslut med anledning av betänkande 2023/24:SoU13 uttalades att regeringen bör se över förutsättningarna dels för avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning, dels för att reglera insatsen ledsagning i en särskild lag. Tillkännagivandet grundades på Socialstyrelsens rapport "Förändringar av ledsagning över tid" som visade att allt färre personer, särskilt unga inom LSS personkrets 3, beviljas ledsagning samt att ledsagning enligt socialtjänstlagen i många kommuner medför betydande kostnader för den enskilde.

Av den information som hittills redovisats, sedan betänkandet i juni 2024 framgår endast att tillkännagivandet bereds inom Regeringskansliet.

Vi avser att följa denna fråga och kommer att återkomma om det finns skäl för det.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:26 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra det till ett bötesbrott att distrahera en ledarhund under arbete och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:132 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stävja assistansfusk och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:712 av Malin Danielsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av LSS och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:877 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra funktionsrättskonventionen till lag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:878 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett jämlikt högkostnadsskydd för hjälpmedel till alla personer med funktionsvariation och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:895 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en nationell standard och hjälpmedelscentral för ett jämlikt utbud och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:905 av Alexandra Völker (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett mer jämlikt ekonomiskt stöd till funktionshindersorganisationer som inte passar in i den rådande strukturen för bidragssystemen till föreningsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:906 av Alexandra Völker och Linnéa Wickman (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att se över regelverket och finansieringen när det gäller hjälpmedel i syfte att säkerställa enhetliga avgifter och jämlik tillgång i alla Sveriges regioner och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:912 av Ida Karkiainen (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den kommunala insatsen ledsagning bör ses över och att aktuell lagstiftning bör reformeras för att stå i överensstämmelse med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt det nationella målet för funktionshinderspolitiken och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:944 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram ett nationellt ledsagarintyg, som ska vara kostnadsfritt för individen, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1014 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ett slopande av den övre åldersgränsen, så man kan söka assistans livet ut och även ansöka om utökade assistanstimmar om behovet uppstår, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1018 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa lagen så att en kommun är skyldig att ge ett förhandsbesked inom 21 dagar från att ansökan mottagits, samt att en sanktionsavgift ska kunna utfärdas vid ett sent besked från kommunen, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1105 av Martina Johansson (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att uppdra åt Socialstyrelsen att undersöka hur hjälpmedel kommer personer med funktionsnedsättning till del, när det gäller både enklare hjälpmedel och de som räknas som bostadsanpassning, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur lagen tydligare kan styra mot att hjälpmedel i samband med bostadsanpassning fortfarande ägs av kommunen för att ett större återtagande ska kunna ske och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1341 av Sanna Backeskog m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hjälpmedel ska förskrivas efter behov, likvärdigt över landet, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1586 av Malin Danielsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att göra FN:s funktionsrättkonvention till svensk lag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1588 av Malin Danielsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett kompetenscentrum för dövfrågor och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1631 av Jessica Rodén och Louise Thunström (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta ett nationellt kunskapscenter för dövfrågor (NKCD) med uppdrag att samla, utveckla och sprida kunskap till myndigheter och andra samhällsaktörer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta initiativ till nationella riktlinjer som kan bidra till ett mer rättvist och likvärdigt stöd till döva och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1779 av Marie Nicholson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att rätten till personlig assistans ska gälla även vid sjukhusvistelse, utan krav på särskilda skäl, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1885 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör gå vidare med förslagen i utredningen Ett enklare bilstöd (SOU 2023:81) och säkerställa att bilstödet utvecklas så att det blir mer rättvist och anpassat efter individens behov och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över den ekonomiska tryggheten för personer med funktionsnedsättning enligt inriktningen i denna motion och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att etablera en rättighetskedja för delaktighet och fritid (ledsagning,

färdtjänst, tolktjänst och likvärdig tillgång till idrott och kultur) enligt inriktningen i denna motion och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1961 av Mattias Vepsä m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att utreda och säkerställa att studenter med funktionsnedsättning har rätt till stöd enligt SoL och LSS även i samband med högre studier och annan utbildning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2053 av Anne-Li Sjölund (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man bör utreda hur personer med funktionsnedsättning ska kunna få möjlighet att själva välja hjälpmedel och att detta inte ska vara beroende av kön, ålder eller var man bor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:2197 av Crister Carlsson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge ansvariga myndigheter i uppdrag att utreda möjligheten att ta fram en nationell strategi för området ögonhälsa och tillhörande handlingsplan i syfte att säkerställa en preventiv, effektiv och jämlik ögonhälsa i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2208 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda om tillgång till ledarhund kan ge en mer flexibel vardag för synskadade och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2217 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att införa AI-understödda systematiska kontroller av assistansersättningar i syfte att hindra fusk och felaktiga utbetalningar och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2778 av Nadja Awad m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning kan inkorporeras i svensk lagstiftning och hur tillräcklig finansiering kan garanteras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa goda och långsiktiga villkor för funktionsrättsrörelsen och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att utreda utformningen av bilstödet för att det ska omfatta specialanpassade bilbarnstolar och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör initiera en översyn av lagstiftningen kring habilitering enligt beskrivningen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör inrätta en nationellt styrd hjälpmedelscentral för att tillgången ska bli mer jämlik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppgift att se över lagstiftningen avseende hjälpmedel enligt beskrivningen och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunernas ansvar för att ersätta personer som har daglig verksamhet bör lagstadgas, i syfte att säkerställa rätten till habiliteringsersättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillse att systemet för habiliteringsersättning genomlysas i syfte att öka jämlika villkor i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda att frågan om habiliteringsersättning även ska omfatta personer som har daglig sysselsättning enligt SoL, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör initiera ett arbete hos berörda myndigheter för att säkerställa att utvecklingen av våld och övergrepp mot personer med funktionsnedsättning kan följas genom statistik och indikatorer, uppdelat utifrån kön, och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att stärka lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade med målsättningen att återupprätta lagens grundintentioner och utifrån dem utveckla och modernisera lagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda de samhällsekonomiska konsekvenser som det ökade antalet avslag på insatsen personlig assistans leder till och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med en proposition utifrån

- betänkandet Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans – Ökad likvärdighet, långsiktighet och kvalitet (SOU 2023:9) och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillse att samtliga grundläggande behov ska vara assistansgrundande i sin helhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att göra en översyn av Försäkringskassans arbete mot fusk samt analysera vilka konsekvenser det får för assistansberättigade och assistansanordnare och tillkännager detta för regeringen.
 27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om att stärka rätten till avgiftsfri ledsagning genom att reglera den i en särskild lag eller stärka LSS samt huruvida insatsen kan ges enligt s.k. förenklad biståndsbedömning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att statlig assistansersättning ges i större utsträckning när man vistas i eller deltar i barnomsorg, skola, anstalt eller daglig verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag utifrån betänkandet Boende på (o)lika villkor – merkostnader i bostad med särskild service för vuxna enligt LSS (SOU 2021:14) och remissinstansernas kritik och tillkännager detta för regeringen.
 30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som säkerställer att LSS-boenden lever upp till LSS och intentionerna i lagstiftningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som hindrar tvångsförflyttning av personer som bor i LSS-bostad, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att föräldraavdraget nollställs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag för att korta ned handläggningstiderna inom LSS och tillkännager detta för regeringen.
 34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som säkerställer en likformig

- och rättssäker hantering av LSS-insatser i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om någon form av kompensation till den enskilde när den tvingas vara utan LSS-insats under tiden som den överklagar beslut och inväntar förvaltningsrättens dom, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att genomföra en översyn av skillnaderna mellan män och kvinnor i fråga om hur rätten till assistans efterlevs och föreslå relevanta åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
 39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att avskaffa åldersgränsen i LSS och tillkännager detta för regeringen.
 40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att lämna förslag på hur hemtjänsten kan bli bättre på att hjälpa yngre människor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att inrätta en LSS-inspektion och tillkännager detta för regeringen.
 42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att genomföra en nationell kartläggning av förhållandet mellan insatsen daglig verksamhet och arbetsmarknads- och utbildningsområdena och tillkännager detta för regeringen.
 44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillse att rutiner för inhämtning av uppdelad statistik och indikatorer på området mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning utvecklas skyndsamt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en kartläggning av hur tillgången till fritidshjälpmedel, färdtjänst, kontaktpersoner, ledsagare och personlig assistans påverkar möjligheten att delta i kulturlivet och i fysiska aktiviteter på lika villkor runt om i landet, för att kunna öka delaktigheten och den fysiska aktiviteten bland barn, unga och vuxna med funktionsnedsättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att utforma hur stöd till anhöriga kan öka i kommunerna, genom t.ex. särskilda funktioner som har till uppgift att vara behjälpliga med att koordinera vård- och omsorgskontakter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med en proposition utifrån slutbetänkandet Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet (SOU 2022:11) och tillkännager detta för regeringen.
51. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att införa stödsamordnare för personer med stöd och insatser från det offentliga och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2915 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att värna och utveckla LSS och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:2927 av Marléne Lund Kopparklint m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över förutsättningarna för att mildra kravet på särskilda skäl för att beviljas personlig assistans i skola och daglig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3008 av Dan Hovskär (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en nationell reglering med obligatorisk habiliteringsersättning och förstärka statens ansvar för att garantera en skälig ersättning till personer i daglig verksamhet enligt LSS, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3009 av Dan Hovskär (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ta fram en nationell strategi för området ögonhälsa och tillhörande handlingsplan i syfte att säkerställa en preventiv, effektiv och jämställd ögonhälsa i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3017 av Dan Hovskär (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att införa en årlig indexering av schablonbeloppen inom LSS och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3019 av Dan Hovskär (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en nationell reglering som gör mobilitetsstöd till personer med funktionsnedsättning obligatoriskt i alla kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3107 av Magnus Berntsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en nationell strategi för att stärka rättigheterna för döva och hörselskadade och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3108 av Dan Hovskär (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för avlösarservice enligt LSS i syfte att möjliggöra att avlösarservice kan ges även utanför hemmet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3133 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det borde ske en översyn så att det blir en likvärdig bedömning i fråga om rätt till hjälpmedel i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3139 av Malin Danielsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda rätt till ledsagning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3179 av Christofer Bergenblock m.fl. (C):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen före mandatperiodens utgång bör utreda åldrande och funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3187 av Martina Johansson m.fl. (C):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning bör se över om ersättningen vid daglig verksamhet bör nationaliseras och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till studier som ett alternativ till daglig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3188 av Martina Johansson m.fl. (C):

60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över behovsbedömningarna för att samtliga hjälpmoment för alla grundläggande behov ska ge rätt till personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt efter att man sett över behovsbedömningarna bör lägga fram de författningsförslag som behövs för övergången till samlat statligt huvudmannaskap för personlig assistans samt

- säkerställa att övergången görs på ett sådant sätt att den inte innebär försämringar av människors rätt till personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
62. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa rätten till personlig assistans vid högre studier och tillkännager detta för regeringen.
63. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över Försäkringskassans verksamhet med återkrav inom personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
64. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behovet av och tillvägagångssätt för att göra funktionsrättskonventionen (CRPD) till svensk lag och tillkännager detta för regeringen.
65. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ”vilande beslut” inom socialtjänstlagen och LSS för att möjliggöra för personer att prova eget boende eller eget arbete utan att riskera att bli av med rätten till LSS-bostad eller rätten till daglig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
66. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med ett förslag till förtydligande avseende det schabloniserade föräldraavdraget och tillkännager detta för regeringen.
67. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en stärkt rätt till personlig assistans i samband med skola och daglig verksamhet samt i samband med sjukhusvistelse och tillkännager detta för regeringen.
68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en statlig utredning om funktionsnedsättning och åldrande som bl.a. behöver se över den nuvarande åldersgränsen för personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
69. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag på införandet av avgiftsfri ledsagning för personer med synnedsättning samt förslag på hur insatsen ledsagning kan regleras i en egen lag i enlighet med riksdagens tillkännagivande (2023/24:SoU13) den 12 juni 2024 och tillkännager detta för regeringen.
70. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med en översyn av modellen för uppräknings av assistansersättningen i enlighet med riksdagens tillkännagivande (2023/24:SoU13) den 12 juni 2024 och tillkännager detta för regeringen.
71. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en utökning av möjligheten att få dispositionsrätt till ledarhund avseende personer under 18 år och personer med dövblindhet och tillkännager detta för regeringen.

73. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram de författningsförslag som behövs för att förslagen från betänkandet Handlingsplan för en långsiktig utveckling av tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet (SOU 2022:11) ska kunna implementeras snarast och tillkännager detta för regeringen.
74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur digitala tjänster, såsom banktjänster, digital signering och digital identifiering, kan tillgängliggöras på lika villkor även för personer med funktionsnedsättningar som försvårar eller omöjliggör tillgången till dessa tjänster i dag och tillkännager detta för regeringen.
75. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att skapa en separat hjälpmedelslag i syfte att säkerställa en mer jämlik hjälpmedelsförsörjning, vilken även inkluderar rätten till fritidshjälpmedel, och tillkännager detta för regeringen.
76. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Myndigheten för delaktighet i uppdrag att ta fram en nationell strategi för att motverka funkofofi, dvs. diskriminering av personer med funktionsnedsättningar, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3205 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett statligt övertagande av det totala ekonomiska ansvaret för LSS för att säkerställa likvärdighet i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3207 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till krav på genomförd språkutbildning för arbete inom LSS för att leva upp till kraven på språkkunskap och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3208 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda hur ett språktest skulle kunna utformas för de som arbetar inom LSS, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3221 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda hur ett läromaterial med avslutande test i svenska språket skulle kunna utformas för de som arbetar inom barnomsorg, äldreomsorg och LSS, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3261 av Alexandra Anstrell m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att ge en lämplig myndighet uppdraget att i samarbete med SKR ta fram ett förslag på en nationell modell för hur kommuner och regioner systematiskt kan använda sig av icke-medicinska insatser såsom hästunderstödda insatser och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3276 av Linus Lakso m.fl. (MP):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett cykelstöd för specialutformad cykel och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3362 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flyktingar från Ukraina ska ges samma rätt till LSS som andra som är folkbokförda i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3458 av Dan Hovskär (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över nuvarande åldersgräns för bilstöd så att det blir möjligt att bevilja bilstöd även efter 66 års ålder och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3527 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning i syfte att göra konventionen om rättigheter för människor med funktionsnedsättningar, CRPD, till svensk lag och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att utreda hur FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning kan bli till lag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som förbjuder handel med tillstånd för att bedriva personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att se över behovsbedömningen så att i synnerhet grundläggande behov, men även övriga behov, blir assistansgrundande i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag om indexuppräkning av schablonersättningen för personlig assistans baserad på löneindex och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör åtgärda problemen med dubbla föräldraavdrag vid bedömning av barns rätt till personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör införa koordinatorstöd för föräldrar till barn med funktionsnedsättning i deras myndighetskontakter och ansökningar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över lagstiftningen så att barn får rätt till personlig assistans även i skolan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över 65-årsgränsen för rätten till personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör möjliggöra personlig assistans vid sjukhusvistelse och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör möjliggöra personlig assistans i daglig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör införa ett omedelbart nödstopp för rättsosäkra återkrav av assistansersättning och begränsa återkrav till fall där bedrägeri eller medvetet fusk kan styrkas och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör inrätta en LSS-inspektion med uppdrag att utöva tillsyn, stötta enskilda och granska kommunernas tillämpning av LSS och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning om en ny lag för att reglera avgiftsfri ledsagning för synskadade och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra personligt ombud till en obligatorisk funktion i kommunerna och att beslut om att neka ombud ska vara överklagningsbart och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3583 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om, och i sådana fall hur, FN:s konvention om rättigheter för personer

med funktionsnedsättning kan införlivas i svensk rätt och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3585 av Markus Wiechel och Katja Nyberg (båda SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att endast tillåta av Försäkringskassan auktoriserade läkare att skriva underlag till assistansersättning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en ny hjälpmedelsutredning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3645 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

164. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla det systematiska arbetet kring funktionshinderspolitiken och tillkännager detta för regeringen.
165. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återställa rätten till assistans och tillkännager detta för regeringen.
166. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga bestämmelserna om föräldraavdrag och tillkännager detta för regeringen.
167. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra Huvudmannaskapsutredningens förslag (SOU 2023:9) och tillkännager detta för regeringen.
168. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om grundläggande behov innan huvudmannaskapet för personlig assistans övergår i statlig regi och tillkännager detta för regeringen.
169. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast påbörja den översyn av modellen för uppräknings av assistansersättningen som riksdagen beslutat om och tillkännager detta för regeringen.
170. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en särskild del av timbeloppet bör vara öronmärkt för kompetensutveckling för personliga assistenter och tillkännager detta för regeringen.
172. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagreglera habiliteringsersättningen och tillkännager detta för regeringen.
173. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra förslagen från 2020 års tolktjänstutredning och tillkännager detta för regeringen.
174. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast påbörja den översyn av förutsättningarna för avgiftsfri ledsagning och

för att reglera insatsen i en särskild lag som riksdagen beslutat om och tillkännager detta för regeringen.

175. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta vidare förslagen från utredningsbetänkandet Ett enklare bilstöd (SOU 2023:81) och tillkännager detta för regeringen.
176. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en ny, bredare hjälpmedelsutredning bör tillsättas och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3767 av Lina Nordquist och Malin Danielsson (båda L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som utan uppsåt får ut för mycket assistansersättning inte ska drabbas av återkrav när medlen förbrukats och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3812 av Helena Gellerman och Malin Danielsson (båda L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handläggningen av bilstödet bör samlas hos Trafikverket i enlighet med motionen för fler mottagare och ökad effektivitet och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet

Motion	Motionärer	Yrkanden
14. Motioner som bereds förenklat		
2025/26:878	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:895	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:905	Alexandra Völker (S)	2
2025/26:944	Daniel Persson (SD)	
2025/26:1014	Daniel Persson (SD)	
2025/26:1018	Daniel Persson (SD)	
2025/26:1105	Martina Johansson (C)	1 och 2
2025/26:1341	Sanna Backeskog m.fl. (S)	
2025/26:1588	Malin Danielsson (L)	
2025/26:1631	Jessica Rodén och Louise Thunström (båda S)	1
2025/26:1779	Marie Nicholson (M)	
2025/26:1885	Magnus Manhammar (S)	
2025/26:1951	Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S)	3
2025/26:2053	Anne-Li Sjölund (C)	
2025/26:2208	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:2778	Nadja Awad m.fl. (V)	2, 7, 12, 13, 15–17, 19, 22, 23, 26, 28, 29, 32, 39, 44 och 46–48
2025/26:2927	Marléne Lund Kopparklint m.fl. (M)	
2025/26:3008	Dan Hovskär (KD)	
2025/26:3133	Lars Beckman (M)	
2025/26:3179	Christofer Bergenblock m.fl. (C)	26
2025/26:3187	Martina Johansson m.fl. (C)	23 och 25
2025/26:3188	Martina Johansson m.fl. (C)	66–68, 71, 73, 74 och 76
2025/26:3207	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:3208	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	

2025/26:3221	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2025/26:3261	Alexandra Anstrell m.fl. (M)	
2025/26:3276	Linus Lakso m.fl. (MP)	12
2025/26:3362	Annika Hirvonen m.fl. (MP)	19
2025/26:3458	Dan Hovskär (KD)	
2025/26:3543	Nils Seye Larsen m.fl. (MP)	5–10 och 16
2025/26:3645	Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)	164–166, 170, 172, 173 och 175
2025/26:3812	Helena Gellerman och Malin Danielsson (båda L)	
